

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

**FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY**

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUT OF ECONOMY

NÁVRH NA SNÍŽENÍ NEZAMĚSTNANOSTI
PROJECT OF UNEMPLOYEMENT - SOLVING

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

MAGDALENA HRDLIČKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

ING. MGR. ŠTĚPÁNKA BOUŠKOVÁ

BRNO 2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hrdličková Magdalena

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Návrh řešení nezaměstnanosti

v anglickém jazyce:

Project of Unemployment-Solving

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

BUCHTOVÁ, B. a KOLEKTIV. Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém. Praha: GRADA Publishing, 236s. ISBN 80-247-9006-8

KOTÝNKOVÁ, M., NĚMEC, O. Lidské zdroje na trhu práce. Kamil Minařík - Professional Publishing, 199s. ISBN 80-86419-48-7

SAMUELSON, P.A. a NORDHAUS W.D., Ekonomie. 18. vyd. Praha: Svoboda, 2007. 775s. ISBN 978-80-205-0590-3

SCHILLER, B.R. Makroekonomie. Brno: Computer press, 421s. ISBN 80-251-0169-X

TULEJA, P., MAJEROVÁ, I., NEZVAL, P. Základy Makroekonomie. Brno: Computer press, 311s. ISBN 80-251-0952-6

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Mgr. Štěpánka Boušková

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/2010.

L.S.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA

V Brně, dne 31.05.2010

Anotace

Tato práce se věnuje problematice nezaměstnanosti v okrese Břeclav. Zabývá se faktory, které nezaměstnanost ovlivňují, zkoumá současnou výši a vývoj nezaměstnanosti a v závěru uvádí možnosti, jak bojovat s jejím snížením.

Abstract

This thesis deals with the problem of unemployment in the district of Břeclav. Discusses factors that influence unemployment, examines the current level of development and unemployment and at the end concludes options to reduction.

Klíčová slova

Nezaměstnanost, okres Břeclav, hospodářská recese, trh práce, uchazeč o práci

Keywords

Unemployment, district of Břeclav, economic recession, employment market, applicant for a job

Bibliografická citace práce:

HRDLIČKOVÁ, M. *Návrh řešení nezaměstnanosti*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 60 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Mgr. Štěpánka Boušková.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 27. května 2010

Podpis

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat Ing. Mgr. Štěpánce Bouškové, za její věcné připomínky, rady a spolupráci na této bakalářské práci.

V Brně dne

..... Magdalena Hrdličková

Obsah

Obsah	6
Seznam tabulek	8
Seznam obrázků	8
Seznam grafů.....	9
Úvod.....	10
1 Vymezení problému a cíle.....	11
1.1 Vymezení problému	11
1.2 Cíle práce	12
2 Teoretická východiska.....	13
2.1 Trh práce	13
2.1.1 Nabídka práce.....	13
2.1.2 Poptávka po práci	15
2.1.3 Tržní rovnováha	16
2.2 Nezaměstnanost.....	17
2.2.1 Měření nezaměstnanosti	17
2.2.2 Typy nezaměstnanosti	18
2.2.3 Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost.....	19
2.3 Důsledky nezaměstnanosti	22
2.4 Pohledy na nezaměstnanost.....	23
2.4.1 Liberálové.....	23
2.4.2 Keynes	23
2.4.3 Marxistické paradigma	24
2.5 Inflace a nezaměstnanost.....	25
3 Analýza současného stavu	26
3.1 Nezaměstnanost v EU	26
3.1.1 Návrhy Evropské unie na zvýšení zaměstnanosti	27
3.1.2 EURES	29
3.2 Nezaměstnanost v ČR	29
3.3 Nezaměstnanost v okrese Břeclav.....	32
3.3.1 Stav a vývoj počtu evidovaných uchazečů.....	33

3.3.2	Věková struktura uchazečů o zaměstnání	34
3.3.3	Počet uchazečů podle vzdělání.....	34
3.3.4	Uchazeči podle délky nezaměstnanosti.....	35
4	Vlastní návrh řešení.....	37
4.1	Návrh na snížení nezaměstnanosti problémových skupin	37
4.1.1	Absolventi škol a mladiství	37
4.1.2	Osoby se zdravotním postižením	38
4.1.3	Uchazeči starší 50 let.....	39
4.1.4	Ženy po mateřské dovolené.....	40
4.1.5	Skupina dlouhodobě nezaměstnaných.....	40
4.2	Návrh na zlepšení nezaměstnanosti v jednotlivých mikroregionech	41
4.2.1	Obecné návrhy na zlepšení nezaměstnanosti	42
4.2.2	SWOT analýza okresu Břeclav	42
4.2.3	Mikroregion Břeclavsko.....	43
4.2.4	Mikroregion Hustopečsko	45
4.2.5	Mikroregion Mikulovsko	46
4.3	Shrnutí uvedených návrhů.....	48
	Závěr	49
	Citovaná literatura.....	50
	Seznam použitých zkratk	52
	Seznam příloh	52
	Přílohy.....	53
	Mapa okresu Břeclav	53
	Srovnání JK a okresu Břeclav	54
	Charakteristika jednotlivých mikroregionů	55
	Míra nezaměstnanosti v okrese Břeclav pro rok 2008.....	56
	Míra nezaměstnanosti podle mikroregionů pro rok 2008	57
	Obce podle míry nezaměstnanosti – Břeclavsko pro rok 2008.....	58
	Obce podle míry nezaměstnanosti – Hustopečsko pro rok 2008	59
	Obce podle míry nezaměstnanosti – Mikulovsko pro rok 2008	60

Seznam tabulek

Tabulka 1: Nezaměstnanost v EU v letech 2005 – 2009	26
Tabulka 2: Vývoj nezaměstnanosti v jednotlivých letech	30
Tabulka 3: Průměrná míra nezaměstnanosti podle krajů.....	31
Tabulka 4: Stav a vývoj počtu evidovaných uchazečů	33
Tabulka 5: Věková struktura uchazečů.....	34
Tabulka 6: Počet uchazečů podle vzdělání	35
Tabulka 7: Uchazeči podle délky nezaměstnanosti	36
Tabulka 8: Celkový přehled v jednotlivých mikroregionech	41
Tabulka 9: Mikroregion Břeclavsko	44
Tabulka 10: Mikroregion Hustopečsko	46
Tabulka 11: Mikroregion Mikulovsko.....	47

Seznam obrázků

Obrázek 1: Míra nezaměstnanosti v okresech ČR	32
---	----

Seznam grafů

Graf 1: Nabídka práce	13
Graf 2: Důchodový efekt	14
Graf 3: Poptávka po práci	15
Graf 4: Tržní rovnováha	16
Graf 5: Dobrovolná nezaměstnanost	20
Graf 6: Nedobrovolná nezaměstnanost	21
Graf 7: Inflace a nezaměstnanost	25
Graf 8: Aktuální míra nezaměstnanosti podle států.	27
Graf 9: Vývoj míry nezaměstnanosti v ČR za předešlých 12 měsíců	30
Graf 10: Stav a vývoj počtu evidovaných uchazečů.....	33

Úvod

Tématem mojí bakalářské práce je nezaměstnanost a její snížení v okrese Břeclav. Jedná se o jeden z hlavních makroekonomických agregátů a v poslední době, kdy se hovoří o tzv. ekonomické krizi, i velmi často skloňovaným pojmem. Nezaměstnanost dolehla na celý svět a okres Břeclav není výjimkou. I zde dochází v posledních měsících k dramatickému nárůstu nezaměstnanosti a odborníci jsou, co se týče vývoje, velmi skeptičtí. Ke zvýšení by mělo docházet i nadále v roce 2010.

Okres Břeclav tvoří 17% rozlohy Jihomoravského kraje a má zhruba 115 000 obyvatel. Území okresu je rozděleno na tři správní obvody obcí s rozšířenou působností. Hustopeče, Břeclav a Mikulov. Celkově se v okrese nachází 63 obcí. Břeclav se svými bezmála 25 000 obyvateli je město největší. Mapu okresu Břeclav najdete v příloze.

Okres Břeclav sousedí na západě s okresem Znojmo a na severozápadě s okresem Brno-venkov, na severu s okresem Vyškov a na severovýchodě s okresem Hodonín, všechny v Jihomoravském kraji. Z jihu je okres vymezen státní hranicí s Rakouskem a z jihovýchodu státní hranicí se Slovenskem.

Poloha okresu Břeclav by se mohla jevit na první pohled jako výhodná, nicméně než aby si lidé potažmo hledali i práci v zahraničí, dochází spíše k přílivu dělníků ze sousedních států, hlavně ze Slovenska k nám, a tím pádem k dalšímu obsazování tolik potřebných pracovních míst v blízkém i dalekém okolí.

Ve své práci proto uvedu několik návrhů, jak se stále se zvyšující nezaměstnaností bojovat, a případně ji i snížit.

1 Vymezení problému a cíle

1.1 Vymezení problému

Problém nezaměstnanosti je v dnešní době jeden z nejzásadnějších. Všude se můžeme dočíst a doslechnout, že nezaměstnanost roste, podniky stále propouští, a lidé hromadně přichází o práci. Tento jev jde ruku v ruce s upadající ekonomikou státu a je v době recese neodvratitelný. Téma mojí bakalářské práce se vztahuje pouze k nezaměstnanosti v okrese Břeclav, nezaměstnanost je ovšem problémem celorepublikový a dokonce celosvětový.

Zaměříme-li se na srovnání okresu Břeclav a celého Jihomoravského kraje, dozvíme se, že okres Břeclav má asi o procento vyšší nezaměstnanost než kraj. Podrobné srovnání okresu a kraje můžete nalézt v tabulce č. 1 v příloze.

Když bychom se podívali na nejvíce ohrožené mikroregiony v Jihomoravském kraji, můžeme vidět, že z okresu Břeclav se zde nachází všechny tři. Opět je v příloze uvedena podrobná tabulka č. 2 včetně míry nezaměstnanosti jednotlivých mikroregionů.

Z tabulky v příloze je patrné, že s největší nezaměstnaností z okresu Břeclav se potýká Mikulovsko. Je to dáno tím, že Mikulovsko má převážně zemědělský charakter a tím pádem vykazuje vysokou sezónní nezaměstnanost. Tento mikroregion je také omezen ochranou přírodních podmínek, část území zabírá CHKO Pálava, lužní lesy kolem řeky Dyje a Novomlýnské nádrže, proto není příliš ekonomicky silný.

Na základě vyhodnocení tabulek je jasné, že Břeclav se potýká s nezaměstnaností vyšší než je úroveň kraje, zároveň také do vyšší míry nezaměstnanosti spadají všechny tři mikroregiony.

Podle předpokladů má nezaměstnanost v okrese Břeclav i nadále růst a v lednu toho roku dosáhnout maxima. O práci přitom přicházejí více muži, než ženy. Je to dáno tím, že muži dělají více sezonních prací než ženy, a tím pádem jsou, co se týče nezaměstnanosti více ohrožení. Nejvíce hledanými pracemi mezi muži jsou pomocní dělníci, zedníci a celkově lidé bez kvalifikace. Problém nezaměstnanosti velmi ovlivňuje psychiku člověka a je dokázáno, že muži tímto problémem trpí více. V případě, že přijdou o zaměstnání, mají pocit, že selhali jako živitelé rodiny, ženy místo toho mají ještě roli matky a hospodyně, které se mohou v případě ztráty

zaměstnání naplno věnovat. Odborníci jsou v této oblasti velmi skeptičtí, zastávají názor, že i když se ekonomika začíná pomalu zlepšovat, nezaměstnanost ještě nějakou dobu poroste.

1.2 Cíle práce

Hlavním cílem mé práce bude vypracovat návrh, který sníží nezaměstnanost v okrese Břeclav. Na základě podrobné analýzy současných stavů, vývoje v letech 2005 - 2009 a faktorů, které ovlivňují daný okres, zpracuji dané téma. Zaměřím se na ohrožené skupiny, jimiž jsou absolventi, zdravotně postižení, občané důchodového věku a také velká komunita tzv. nepřizpůsobivých občanů v tomto okrese. Druhou částí bude návrh pro jednotlivé mikroregiony v okrese Břeclav. Ke kvalitní analýze mi poslouží především jednotlivé výkazy z pracovního úřadu vždy k danému roku, podrobné zpracování informací a dat z těchto zpráv a následné vyhodnocení dané situace se samotným návrhem na řešení.

Za hlavní cíl si kladu vypracování kvalitních návrhů, které by vedly ke snížení nezaměstnanosti. Aby byl návrh dobrý, posloužilo mi několik dílčích cílů, a to zpracování teoretických východisek a následná analýza evropského, republikového i okresního okolí.

2 Teoretická východiska

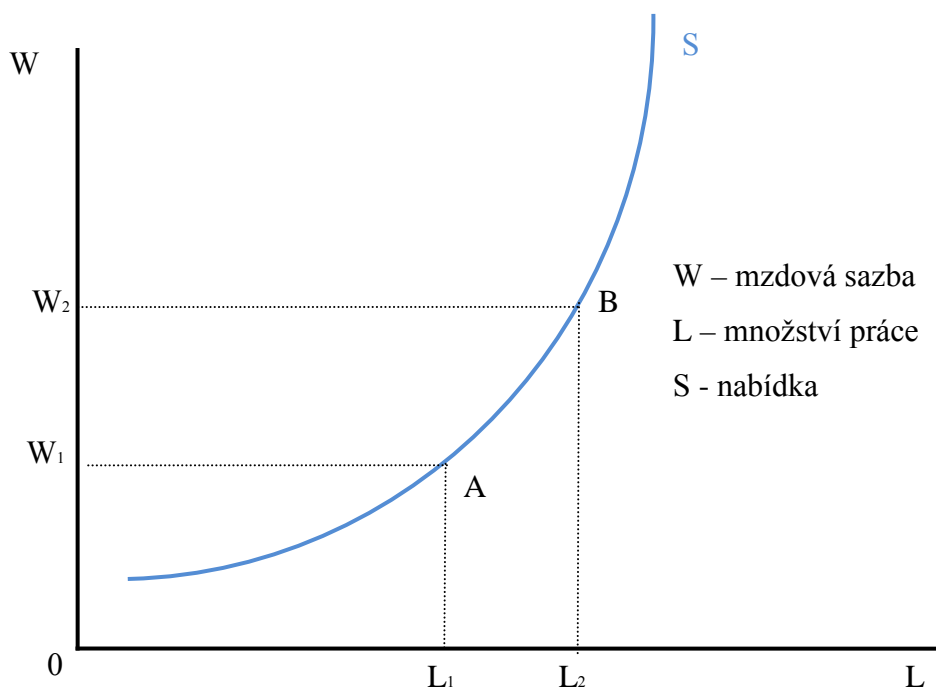
2.1 Trh práce

Tak jako se na běžném trhu střetává nabídka s poptávkou, střetává se na trhu práce nabídka práce ze strany pracovních sil a poptávka po práci ze strany podniků.

Jelikož je práce výrobním faktorem a pracující je zde člověk, hlavním ukazatelem pro výběr práce je výše mzdy, kterou pracovník za vykonanou práci obdrží. Pojem vystihující myšlenky ekonomů se nazývá **reálná mzda** a jde o vyjádření kupní síly hodinové práce.

2.1.1 Nabídka práce

Nabídkou práce se rozumí počet hodin odpracovaných v různých firmách a podnicích. Práce je výrobním faktorem, jehož nositelem je člověk. Člověk se proto rozhoduje, zda výtěžek získaný prací je adekvátní počtu hodin strávených prací a zda pro něho není lepší využít volný čas (den se dělí na hodiny strávené v práci a hodiny volného času). V tomto případě proti sobě stojí substituční a důchodový efekt.

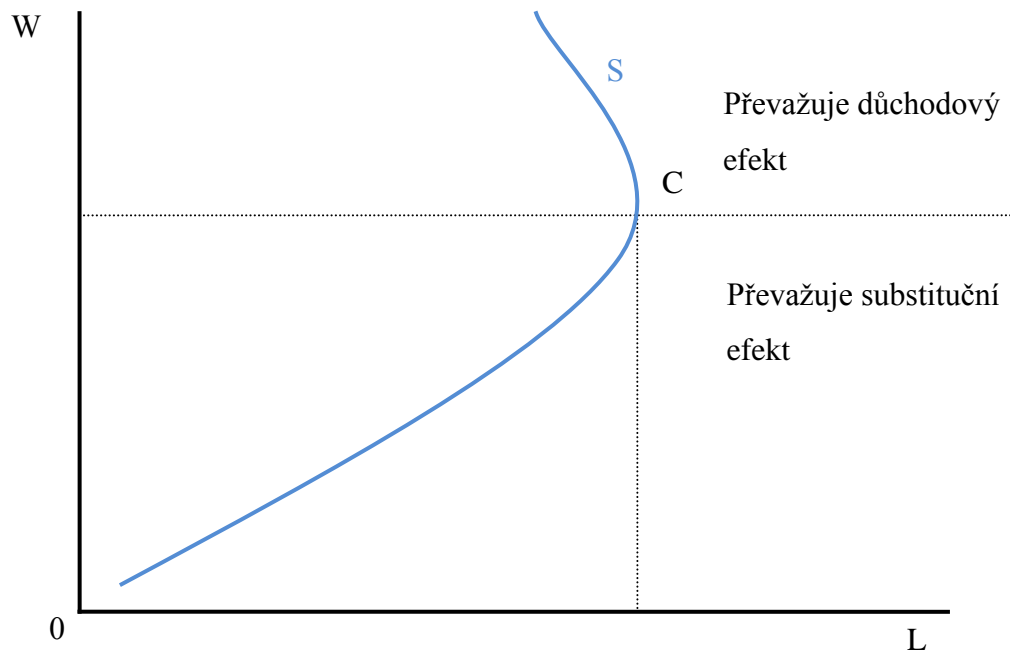
Graf 1: Nabídka práce [14]

2.1.1.1 Substituční efekt

Nahrazování volna prací. Člověku je nabídnuta vyšší mzda za odpracovanou hodinu a tudíž věnuje více času práci na úkor volného času.

2.1.1.2 Důchodový efekt

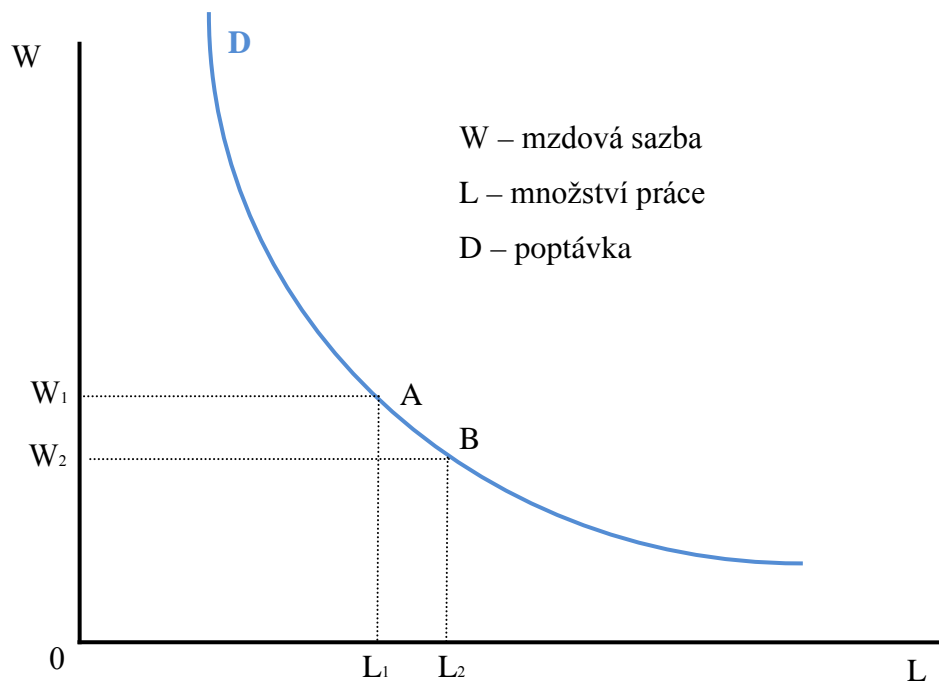
Nahrazování práce volným časem. Spotřebitel má příjem dost vysoký, zvyšuje se tedy jeho poptávka po statcích a volném čase.

Graf 2: Důchodový efekt [14]

2.1.2 Poptávka po práci

Poptávka po práci je určena množstvím práce, které je zaměstnavatel nebo firma ochoten a schopen najmout. Firma poptává takové množství práce, při němž se příjem z mezního produktu vyrovná mezním nákladům na práci tedy mzdě. Poptávku tedy značně ovlivňuje produktivita práce.

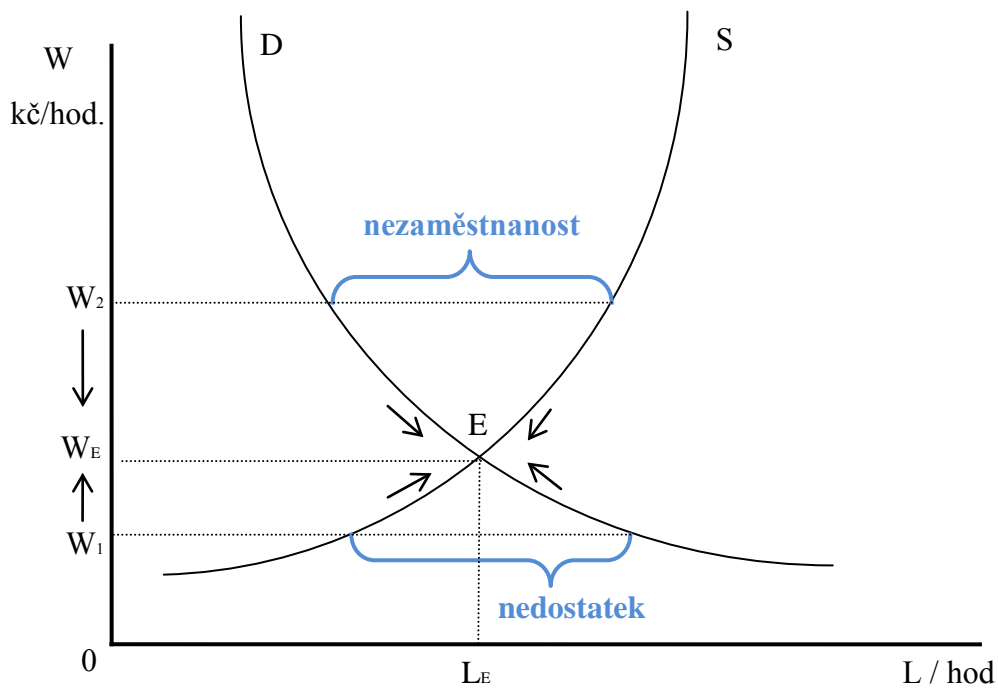

Graf 3: Poptávka po práci [14]

2.1.3 Tržní rovnováha

Vzniká v momentě, kdy nabídka a poptávka dosáhnou rovnováhy při tzv. rovnovážné mzdě, která je dána průsečíkem nabídkové a poptávkové křivky.

Rovnovážná mzda je mzdová sazba, při níž se rovná nabízené a poptávané množství práce.

Graf 4: Tržní rovnováha [2]

2.2 Nezaměstnanost

„Neschopnost účastníků pracovní síly najít práci“ [15]

Nelze ovšem říct, že každý kdo nemá práci je nezaměstnaný. Do tohoto spektra bychom museli uvažovat malé děti, penzisty atd. Těch se ovšem problém nezaměstnanosti netýká. Obyvatele proto dělíme do dvou skupin a to ekonomicky aktivní a neaktivní. Skupina ekonomicky aktivních se potom dělí na zaměstnané a nezaměstnané.

Za nezaměstnaného je v ekonomické teorii považována osoba schopná pracovat, která však nemůže najít placené zaměstnání. Obecně (metodika Mezinárodní organizace práce) se za nezaměstnaného považuje osoba, která:

- je starší patnácti let,
- aktivně hledá práci,
- je připravena k nástupu do práce do 14 dnů [6]

Přirozená míra nezaměstnanosti je taková míra nezaměstnanosti, při níž jsou různé diferencované trhy práce v průměru v rovnováze. To znamená, že někde převyšuje nabídka práce, existují tedy volná pracovní místa. Na jiném místě je větší poptávka po práci, než je počet volných pracovních míst. Za přirozenou míru nezaměstnanosti je považována nejnižší udržitelná míra nezaměstnanosti, kterou stát udržuje, aniž by riskoval vzestupnou spirálu inflace. V současné době je za přirozenou míru nezaměstnanosti považována hranice 6 %.

2.2.1 Měření nezaměstnanosti

Osoba s pracovním místem je zaměstnaná; osoba bez pracovního místa a hledající práci je nezaměstnaná; osoba bez pracovního místa a nehledající práci se nachází mimo pracovní sílu. Míru nezaměstnanosti udává podíl nezaměstnaných k pracovní síle. [14]

Celková úroveň nezaměstnanosti v národním hospodářství se nejčastěji měří pomocí **míry nezaměstnanosti (u)**, která zachycuje procentuální podíl nezaměstnaných na pracovní síle. Hodnotu míry nezaměstnanosti tak určíme ze vzorce:

$$n = (\text{nezaměstnaní} / (\text{zaměstnaní} + \text{nezaměstnaní})) * 100 [15]$$

2.2.2 Typy nezaměstnanosti

Člověk se může stát nezaměstnaným dobrovolně nebo nedobrovolně, může trávit mimo pracovní poměr dlouhý či jen přechodný čas. Nezaměstnaným může být sezónně nebo dlouhodobě ze závažných důvodů. Je proto nutno rozlišit určité typy nezaměstnanosti. Ekonomové rozlišují mezi frikční, strukturální a cyklickou nezaměstnaností. K těmto základním typům lze přidat nezaměstnanost skrytou a sezónní.

2.2.2.1 Frikční nezaměstnanost

Tento typ nezaměstnanosti je chápán víceméně jako nezaměstnanost dobrovolná. Je dána tím, že člověk se neustále pohybuje na trhu práce. Tento jev může být dán přestěhováním, volbou jiného pracovního místa, popřípadě změnou životního cyklu apod. V případě že člověk například mění zaměstnání, doba, po kterou se nachází mimo pracovní poměr je nazývána jako frikční nezaměstnanost

2.2.2.2 Strukturální nezaměstnanost

Strukturální nezaměstnanost je chápána jako nejtěžší forma nezaměstnanosti. Jde o velký nesoulad na trhu práce. V případě, že poptávka po novém druhu práce roste, zatímco po stávající klesá, ale nepřizpůsobila se zatím nabídka práce, hovoříme o strukturální nezaměstnanosti. V tomto případě jsou lidé nezaměstnaní několik měsíců nebo dokonce let a je nutné, aby se svou vlastní vůlí přizpůsobili poptávce po práci.

2.2.2.3 Cyklická nezaměstnanost

V případě, že výrazně klesne poptávka po pracovní síle a na trhu jednoduše není dostatek volných pracovních míst, nastává cyklická nezaměstnanost. Tento typ nezaměstnanosti je spojen s recesí v hospodářském cyklu.

2.2.2.4 Sezónní nezaměstnanost

Sezónní nezaměstnanost se vztahuje k určitému typu práce v určitém období. V případě že dané období skončí, lidé jsou nuceni hledat si jinou práci. Tato práce bývá spojena především s ročním obdobím. V létě je spousta lidí zaměstnaných v zemědělství nebo ovocných sadech, ovšem jakmile skončí sezóna daného typu ovoce či zeleniny, lidé jsou nuceni práci opustit a vzniká tak sezónní nezaměstnanost.

2.2.2.5 Skrytá nezaměstnanost

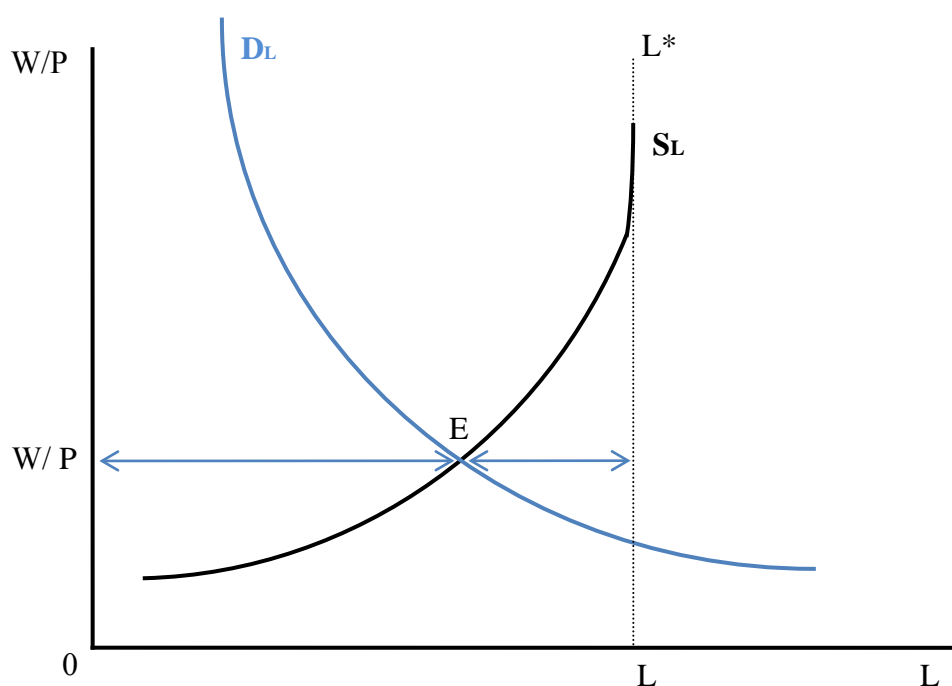
Skrytá nezaměstnanost neboli skrytá pracovní síla nastává tehdy, je-li člověk nezaměstnaný, ale není jako nezaměstnaný zaregistrován. Tento člověk si žádnou práci nehledá, popř. si ji hledá sám bez vedení na úřadu práce.

2.2.3 Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost

V případě že se člověk ocitne mimo zaměstnanecký poměr, musíme zvážit, zda tak učinil dobrovolně či nedobrovolně. Spousta lidí odchází ze zaměstnání za účelem dlouhodobého odpočinku, vyhlídkami na lepší zaměstnání apod. Oproti nim stojí lidé, kteří byli z práce „vyhozeni“ a tuto skutečnost nemohli nijak ovlivnit.

2.2.3.1 Dobrovolná nezaměstnanost

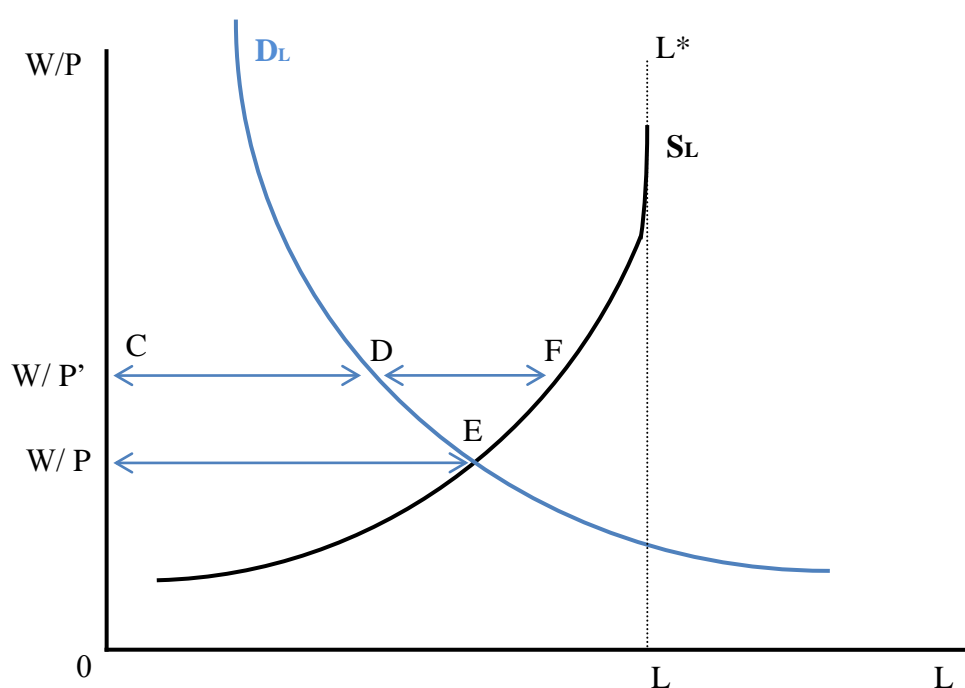
Dobrovolná nezaměstnanost je dána tím, že člověk hledá danou práci, ovšem za vyšší mzdu, než je jeho stávající. V takovém případě si hledá novou a je tím pádem dobrovolně nezaměstnaný. Délka dobrovolné nezaměstnanosti je dána alternativou, kterou člověk má, v případě, že se rozhodne pro tento typ nezaměstnanosti. Většinou se jedná o podporu v nezaměstnanosti a ta, pokud je vyplácena v nízkých dávkách a krátké době, nutí člověka opět do práce. Důvod, proč být nezaměstnaný může mít člověk dostatečně hmotně zajištěn.

Graf 5: Dobrovolná nezaměstnanost [5]

2.2.3.2 Nedobrovolná nezaměstnanost

Člověk nedobrovolně nezaměstnaný hledá práci za mzdu, která převládá na trhu práce nebo dokonce za mzdu nižší, ovšem není schopen ji najít. Příčinou tohoto typu nezaměstnanosti jsou překážky bránící poklesu mezd. Příčinou nedobrovolné nezaměstnanosti se může stát i uzákoněná minimální mzda. Ta může vyvolat nezaměstnanost především u profesí, kde je rovnovážná mzda nižší než zákonná min. mzda.

Graf 6: Nedobrovolná nezaměstnanost [5]

2.3 Důsledky nezaměstnanosti

- Ztráta agregátního produktu - Nedostatečná agregátní poptávka po domácích statcích a službách způsobuje pokles úrovně výroby, což dále vede ke snižování stavu zaměstnanosti z důvodu nadbytečnosti. Náklady růstu nezaměstnanosti nejsou zanedbatelné, neboť dochází ke ztrátě agregátního produktu. Jestliže je skutečná míra nezaměstnanosti vyšší než přirozená míra nezaměstnanosti, dochází ke ztrátě produktu. Tento mechanismus popisuje tzv. **Okunův zákon**, který říká - jestliže nezaměstnanost vzroste o 1 % nad přirozenou míru, dochází k poklesu reálného produktu vzhledem ke svému potencionálu o 2 - 3 %.
- Znehodnocení lidského kapitálu - Lidský kapitál představuje vzdělání a nabyté dovednosti a schopnosti jedince. Schopnosti zahrnují duševní a mechanické schopnosti, které jsme získali ve škole a ze zaměstnání včetně pracovních návyků - pokles pracovní morálky. Dlouhodobá nezaměstnanost přispívá ke ztrátě těchto schopností a snižuje hodnotu lidského kapitálu.
- Náklady boje proti nezaměstnanosti - Aktivní politika zaměstnanosti a sociální transfery vlády představuje tvorbu nových pracovních míst, což zatěžuje státní rozpočet.
- Zvýšení kriminality - U některých jedinců může být nezaměstnanost spojena s kriminalitou. Jestliže si nemohou vydělat peníze legálním způsobem, pokusí si je získat způsobem nelegálním.
- Ztráta důstojnosti - Důsledkem nezaměstnanosti může být také ztráta sebeúcty. Dlouhodobá nezaměstnanost vede ke zhoršování fyzického a psychického zdraví - k vyššímu výskytu alkoholizmu, výskytu srdečních chorob a sebevražd. Nezaměstnanost také dopadá na psychický stav všech členů rodiny. [5]

2.4 Pohledy na nezaměstnanost

Nezaměstnanost je historicky vnímána z mnoha různých pohledů, uvedu zde dva nejzákladnější, liberální a keynesiánský a dále jeden pro srovnání, pohled K. E. Marxe.

2.4.1 Liberálové

Liberalistická a neoklasická ekonomie je soustředěna kolem koncepce trhu práce a rovnováhy na trhu, zajišťované svobodnou soutěží. Rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou je dosahováno pomocí tržního mechanismu. Pracovní síla v tomto pohledu je jako každé jiné zboží na trhu. Nezaměstnanost je výsledkem působení tržního mechanismu a nezaměstnanost jako taková je do určité míry funkční (je výrazem krátkodobé nerovnováhy). Určitá míra nezaměstnanosti je chápána jako neodstranitelné minimum – jde o jakousi přirozenou míru nezaměstnanosti= nezaměstnanost dobrovolná (každý nezaměstnaný se musí rozhodnout, zda přijme či nepřijme zaměstnání za nabízenou mzdu). Zároveň je tato nezaměstnanost rovná frikční nezaměstnanosti. Z liberálního pohledu na sociální stát je skeptický (negativní), jelikož podpory oslabují podněty k práci. Rovněž odbory jsou také chápány negativně, odbory svým tlakem udržují mzdy na úrovni, která omezuje možnosti podnikatelů zaměstnat více lidí. Jediným logickým řešením je proto krácení podpor tak aby nemohly konkurovat jako alternativní životní příjem. Řešením nezaměstnanosti z liberálního pohledu je boj proti inflaci, mzdové regulaci a omezení síly sociálního státu. [16]

2.4.2 Keynes

Podle Keynese existují 4 druhy nezaměstnanosti: dočasná, sezónní, cyklická a strukturální. Výchozím bodem je uznání *stálé nedobrovolné nezaměstnanosti*. Existují 2 rozhodující příčiny nezaměstnanosti - technologický pokrok, který vytlačuje živou práci a chronický nedostatek poptávky v důsledku nedostatečné kupní síly a omezování investic. V situaci, kdy existuje nedostatečná poptávka po práci, nemohou nezaměstnaní najít zaměstnání ani za nízké mzdy. Hovoříme také o *keynesiánské nezaměstnanosti*, vyplývající z toho, že souhrnná poptávka není dostatečně velká, aby zajistila plnou zaměstnanost, přičemž snižování a úbytek snižování mezd, které je důsledkem růstu poptávky po práci, souhrnnou poptávku dále snižuje, protože přitom klesá kupní síla

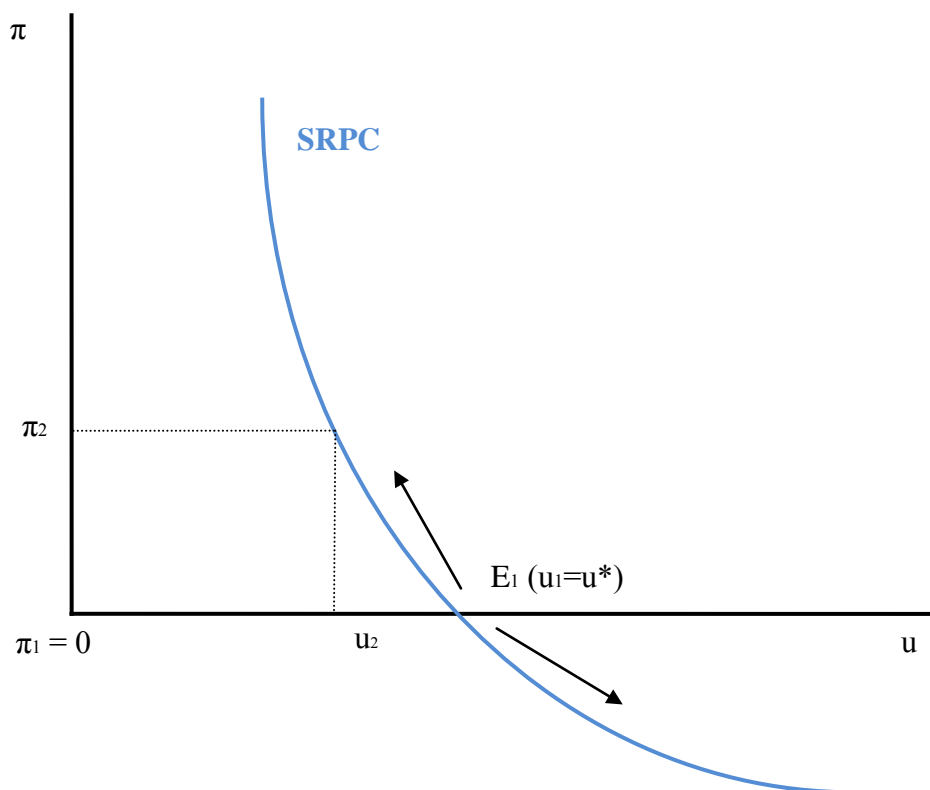
obyvatelstva a tím opět i poptávka. Podle Keynesa tržní mechanismus nedává záruku, že přirozená míra nezaměstnanosti bude ekvivalentní nezaměstnanosti dobrovolné, a proto Keynes vyžaduje státní intervenci do ekonomiky. Vláda může řídit poptávku a tedy i celou ekonomiku prostřednictvím podpory ochoty investovat a podpory sklonu ke spotřebě, především formou veřejných výdajů jako nástrojů ozdravení ekonomiky. U Keynesiánců je tedy velmi silný akcent na úlohu státu při regulaci nezaměstnanosti. Stát musí přijmout odpovědnost za zajištění dostatečné agregované poptávky po počtu pracovníků v míře, která je alespoň tak vysoká jako počet osob hledajících práci. Takto je formulován *požadavek plné zaměstnanosti*. [16]

2.4.3 Marxistické paradigma

Podle marxismu je nezaměstnanost spjatá s kapitalismem, který je vnitřně neschopný vyhnout se opakujícím se krizím proto i periodické masové nezaměstnanosti. Marxisté chápou tržní ekonomiku jak nestabilní a inkonzistentní v důsledku jejich vnitřních rozporů. Konkrétní stav nezaměstnanosti je výsledkem absolutního poklesu poptávky práci. Ten je dán tím, že centralizace kapitálu urychluje zároveň převraty v technickém složení kapitálu a tak relativně zmenšují poptávku po práci. Nezaměstnanost je chápána jako důsledek nerovnováhy mezi reprodukcí pracovních sil a akumulací kapitálu. Odstranit ji lze jen zrušením soukromého vlastnictví výrobních prostředků. [16]

2.5 Inflace a nezaměstnanost

Inflace je také velmi důležitý pojem v makroekonomii. Jedná se o zvýšení průměrné hladiny cen zboží a služeb. Inflace s nezaměstnaností velmi úzce souvisí a nejlépe tento vztah vyjadřuje Phillipsova křivka.

Graf 7: Inflace a nezaměstnanost [14]

Phillipsova křivka popisuje vztah mezi nezaměstnaností a inflací. Klíčovým předpokladem zde je, že mezi inflací a nezaměstnaností existuje inverzní vztah. Znamená to, že chcete-li udržet inflaci na nízké úrovni, potřebujete větší nezaměstnanost. Žádoucí nízká míra nezaměstnanosti je doprovázena nežádoucí vysokou inflací a naopak, vysoká míra nezaměstnanosti je doprovázena nízkou mírou inflace (negativní inflací).

Hlavní dilema spočívá v tom, zda usilovat o co možná nejnížší míru nezaměstnanosti či dávat přednost zajištění stability cenové hladiny. Stav, kdy je ekonomika země „postižena“ zároveň vysokou mírou nezaměstnanosti a vysokou mírou inflace, označujeme jako stagflaci.

3 Analýza současného stavu

3.1 Nezaměstnanost v EU

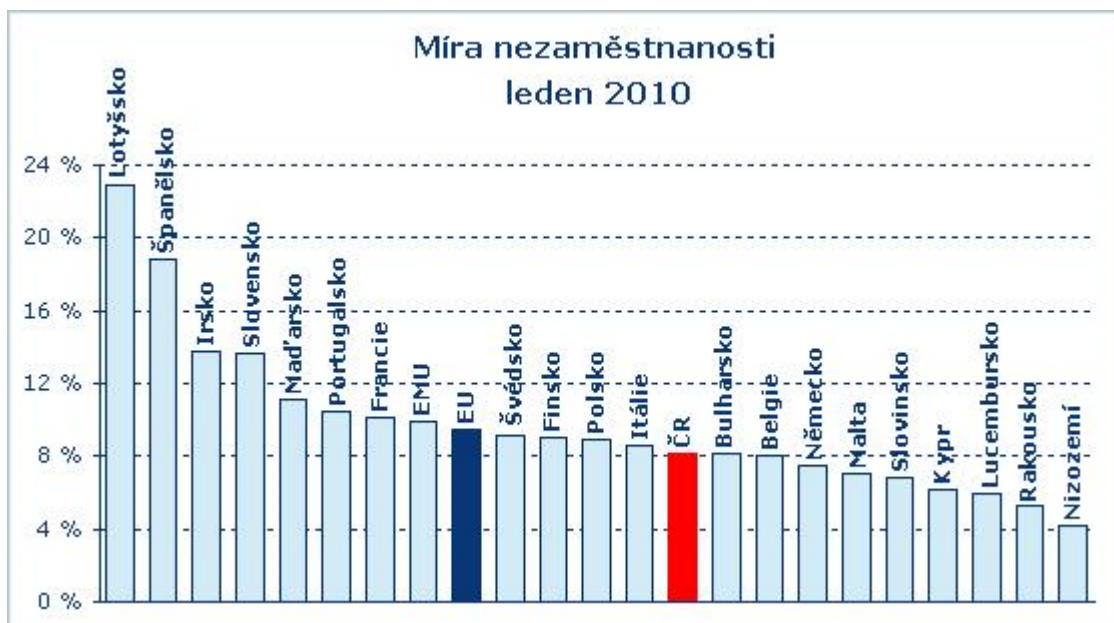
Problém nezaměstnanosti není jen okresní, potažmo republikový, jedná se o problém celosvětový, v dnešní době zvláště umocněn ekonomickou krizí, o které se tak často hovoří. Ve všech možných periodikách se můžeme dočíst, že nezaměstnanost stále roste a propouštěných přibývá. Zatímco v rozmezí let 2004 -2008 měla míra nezaměstnanosti klesající tendenci, v roce 2009 nastal zlom a rapidní nárůst téměř o dvě procenta, který pokračuje i v roce 2010.

	2005	2006	2007	2008	2009
European Union (27 countries)	8,9	8,2	7,1	7	8,9
European Union (25 countries)	9	8,2	7,2	7,1	9
European Union (15 countries)	8,1	7,7	7	7,1	9

Tabulka 1: Nezaměstnanost v EU v letech 2005 – 2009 [18]

Rozhodneme-li se porovnat nezaměstnanost v rámci jednotlivých států, zjistíme, že s nejmenší mírou se může pochlubit Nizozemsko s hranicí o jednu desetinu překračující čtyři procenta, následováno Rakouskem s hodnotou 5,3%, státem s třetí nejmenší nezaměstnaností je Lucembursko (6,0%). Naopak státem s největším počtem nezaměstnaných lidí je Lotyšsko s hranicí téměř 23%, druhé je Španělsko (19%) a třetí Irsko a Slovensko (13,8%). Zmíněná data jsou uvedena ke dvanáctému měsíci roku 2009. [19]

Na následujícím obrázku je možno vidět aktuální stavy k prvnímu měsíci tohoto roku. Mimo již zmíněných hodnot států s nejnižší a nejvyšší nezaměstnaností lze vidět, že Česká republika se drží pod průměrem Evropské Unie, což je určitě pozitivní informace.

Graf 8: Aktuální míra nezaměstnanosti podle států. [19]

3.1.1 Návrhy Evropské unie na zvýšení zaměstnanosti

Evropská unie se samozřejmě snaží bojovat s narůstající nezaměstnaností vytvářením dlouhodobých odborných plánů a strategií. První strategie byla nazvána Lisabonská, druhá Evropa 2020.

3.1.1.1 Lisabonská strategie

„Strategie Evropské unie pro růst a vytváření pracovních míst v souladu se zásadami udržitelnosti, známá jako lisabonská strategie, podporuje inovace v podnikatelském sektoru a investice do lidí s cílem vybudovat znalostní společnost. Důraz je kladen na celoživotní vzdělávání a podporu výzkumu a vývoje.

Podle strategie by se mělo na volná pracovní místa přilákat více lidí, pracovníci by měli pracovat déle, jelikož očekávaná délka života se prodlužuje, měla by se zlepšovat přizpůsobivost pracovníků a podniků, je třeba zajistit lepší vzdělání a kvalifikaci a přizpůsobit sociální ochranné systémy problémům globalizace a mobility a inovacím. Nový přístup v sobě musí spojovat flexibilitu a mobilitu na pracovních trzích se silnými záchrannými sítěmi sociálního zabezpečení – princip tzv. flexikurity.

Lisabonská strategie nabyla na důležitosti v souvislosti s hospodářskou krizí, která na Evropu dolehla v roce 2008. Pokud se strategií budeme řídit, pomůže nám v procesu hospodářské obnovy stimulací poptávky a obnovením důvěry v evropskou ekonomiku. Unie také navrhla opatření, jež mají pomoci řešit přechodný dopad hospodářské krize na zaměstnanost a zlepšit dlouhodobé výhledy pracujících v EU prostřednictvím lepšího obsazování pracovních míst a předvídání potřeb pracovního trhu. Zůstává-li například bez práce příliš mnoho pracovníků z textilního průmyslu a zároveň vše naznačuje, že se jich brzy nebude dostávat v odvětví cestovního ruchu, lze pracovníky z textilního průmyslu rekvalifikovat.“ [21]

3.1.1.2 Evropa 2020

„Brusel - Evropská unie by měla do roku 2020 zvýšit míru zaměstnanosti u populace ve věku 20 až 64 let ze současných 69 na nejméně 75 procent. Počítá s tím nová unijní strategie cílů a cest k jejich naplnění, jejíž návrh dnes představila Evropská komise. Strategii bude ještě schvalovat summit EU. Evropa 2020, jak se plán oficiálně jmenuje, navazuje na tzv. lisabonskou strategii. To byla obdobná "desetiletka", která však skončila neúspěšně. Jejím cílem bylo, aby se EU stala do letoška dynamickou a konkurenceschopnou ekonomikou založenou na znalostech. To se ale nestalo, což Brusel připouští. I proto v novém pokusu o oživení evropské ekonomiky zasažené hospodářskou krizí a o tvorbu nových pracovních míst přišel s trochu jiným přístupem. Více než dvě desítky priorit, které obsahovala lisabonská strategie, výrazně seškrtať.“ [8]

Plány strategie Evropa 2020

- zvýšit míru zaměstnanosti u populace ve věku od 20 do 64 let ze současných 69 procent na nejméně 75 procent do roku 2020
- zvýšit investice do vědy, výzkumu a inovací na 3 procenta HDP z nynějších 1,9 procenta
- zvýšit podíl lidí s vysokoškolským vzděláním (ve věku 30 - 34 let) na 40 procent
- snížit počet lidí žijících v chudobě, a to o 20 milionů (v současnosti se jedná o 80 milionů)

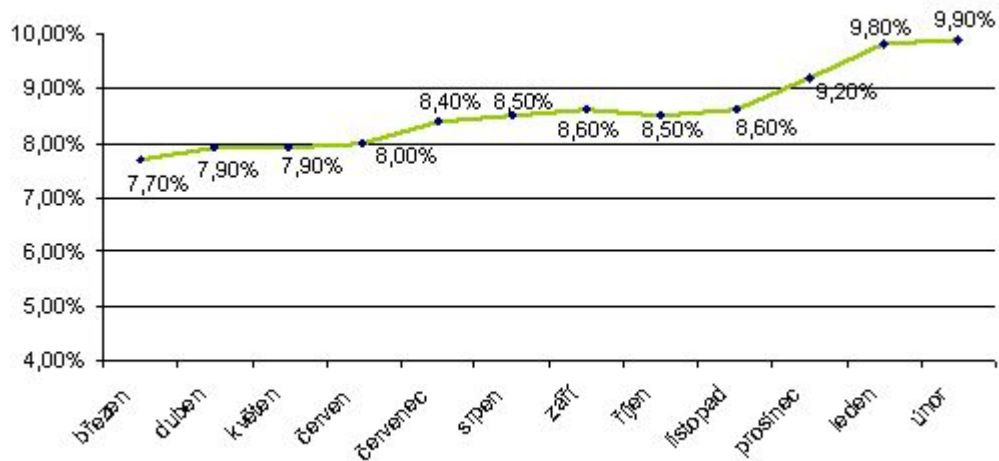
- snížit emise skleníkových plynů o 20 procent proti úrovni z roku 1990 (již schváleno)
- zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 procent a snížit podíl energetické spotřeby o pětinu [8]

3.1.2 EURES

Člověk se nemusí uplatnit jen na místním trhu práce, ale i v rámci Evropské unie. K tomuto procesu velmi výrazně napomáhá evropská síť EURES (EUROpean Employment Services – Evropské služby zaměstnanosti). V rámci tohoto programu je usnadněna migrace pracovníků ve všech 27 státek Evropské unie. EURES nenabízí jen místa pro zaměstnance, ale i příležitosti pro zaměstnavatele a celkově pro všechny osoby, které mají co dočinění s evropským trhem práce. Česká republika se k této organizaci připojila automaticky po vstupu do Evropské unie. Poskytování všech služeb EURES občanům a zaměstnavatelům je umožněno dvěma základními cestami: na jedné straně to jsou databáze zveřejněné na *EURES - evropském portálu pracovní mobility*, na straně druhé to jsou informační a poradenské služby nabízené EURES poradci a kontaktními pracovníky EURES, působícími na úřadech práce v České republice. [20]

3.2 Nezaměstnanost v ČR

I v České republice nezaměstnanost roste. Jak moc je to způsobeno celosvětovou krizí, je otázka, určitý podíl na tom ale, troufám si říct, má. Stejně jako v Evropské unii byl v České republice trend od roku 2005 do roku 2008 klesající, zatímco v roce 2009 byl zaznamenán nárůst o více než 2%. Podle spekulací by měl v roce 2010 pokračovat. V této kapitole bych ráda prozkoumala nezaměstnanost v České republice z několika hledisek. V následujících tabulkách a obrázcích si budete moci porovnat nezaměstnanost v rámci posledních měsíců, let, ale také třeba z hlediska jednotlivých krajů. Z prvního obrázku je patrný zmiňovaný spekulovaný růst i v roce 2010. Graf zkoumá nezaměstnanost za uplynulých 12 měsíců a ta neustále roste. I na počátku roku 2010 je stále ve fázi stoupání.

Graf 9: Vývoj míry nezaměstnanosti v ČR za předešlých 12 měsíců [7]

Jestliže jsme měli možnost v prvním obrázku sledovat vývoj za posledních 12 měsíců, následující tabulka nám ukáže vývoj v minulých letech. Hodnoty jsou uváděny vždy k prvnímu měsíci v daném roce, abychom mohli snáz porovnat dané hodnoty.

Vývoj nezam. v letech 2005-2010			
Období	Uchazeči	Volná místa	Míra nezam.
2005	561 662	54 217	9,80%
2006	531 235	59 408	9,20%
2007	465 458	97 961	7,90%
2008	364 544	145 921	6,10%
2009	398 061	68 494	6,80%
2010	583 135	32 120	9,90%

Tabulka 2: Vývoj nezaměstnanosti v jednotlivých letech [20]

Jak vidíme, nezaměstnanost byla v lednu roku 2010 jednoznačně nejvyšší. Dala by se přirovnat k míře z roku 2005. Zatímco v roce 2005 byl počet uchazečů o práci skoro stejný, k dispozici bylo o více než 20 000 pracovních míst, což byla situace mnohem příznivější.

V rámci jednotlivých krajů je situace následující.

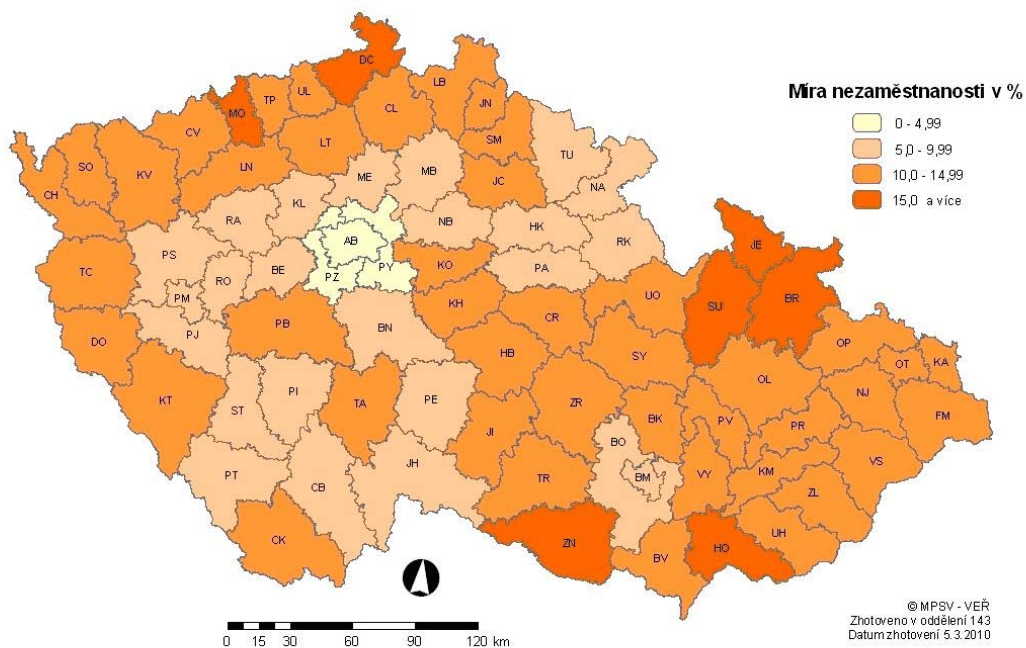
Průměrná míra nezaměstnanosti v %					
	2004	2005	2006	2007	2008
Praha	3,6	3,4	3	2,5	2,1
Středočeský kraj	6,6	6,3	5,7	4,6	4
Jihočeský kraj	6,1	6,3	6	4,8	4
Plzeňský kraj	6,7	6,4	5,9	4,9	4,2
Karlovarský kraj	10,2	10,2	9,5	8	6,9
Ústecký kraj	15,9	15,4	14,5	12,2	9,9
Liberecký kraj	8,4	7,8	7,4	6,5	6
Královehradecký kraj	7,1	7,3	6,6	5,2	4,2
Pardubický kraj	8,3	8,3	7,3	5,8	5
Vysočina	8,3	8,2	7,4	6,1	5,2
Jihomoravský kraj	10,3	10,1	9,2	7,6	6,2
Olomoucký kraj	11,2	11	9,6	7,4	6,2
Zlínský kraj	9,4	9,2	8,4	6,6	5,5
Moravskoslezský kraj	15,4	14,7	13,4	11	8,4
Celkem ČR	9,2	9	8,1	6,6	5,4

Tabulka 3: Průměrná míra nezaměstnanosti podle krajů [21]

Z tabulky je patrné, že nejmenší nezaměstnanost si dlouhodobě drží Praha. Nejvyšší Ústecký a Moravskoslezský kraj. V rámci celé ČR můžeme vidět, že ještě v roce 2008 byla nezaměstnanost poměrně nízká, zatímco teď je její nárůst až na dvojnásobku.

Vezmeme-li v úvahu ještě podrobnější členění, dostaneme se na situaci v jednotlivých okresech. Na stránkách MPSV se můžeme dočíst, že míra nezaměstnanosti podle jednotlivých okresů byla k poslednímu únoru nejvyšší v okresech Jeseník (19,4 %), Znojmo (17,4 %), Bruntál (17,3 %), Most (17,1 %), Hodonín (17,0 %) a Děčín (16,0 %). Nejnižší naopak v okresech Praha-východ (3,8 %), Praha (3,9 %), Praha-západ (4,3 %) a Mladá Boleslav (5,0 %). Stav v rámci celé republiky je znázorněn na následujícím obrázku.

Míra nezaměstnanosti v okresech České republiky k 28. únoru 2010

Obrázek 1: Míra nezaměstnanosti v okresech ČR [7]

3.3 Nezaměstnanost v okrese Břeclav

Okres Břeclav jsem alespoň základně představila hned v úvodní kapitole, nicméně bych ráda provedla komplexní shrnutí toho, jak okres Břeclav vypadá v rámci základních ukazatelů.

Správní okres Břeclav leží v jihovýchodním cípu Moravy, kde sousedí na severu s okresem Brno - venkov, na západě s okresem Znojmo a na východě s okresem Hodonín. Je okresem příhraničním, na jihu sousedí s Rakouskem a jihovýchodní část okresu sousedí se Slovenskem. Území okresu zaujímá 1 173 km² s průměrným počtem 106 obyvatel na km². Svou rozlohou zabírá 16,6% Jihomoravského kraje. Počtem obyvatel 124 274 se na celkovém počtu obyvatel v kraji podílí 11% a řadí se na 4. místo v Jihomoravském kraji. [13]

Administrativně se okres Břeclav člení na 69 obcí a dále pak na 78 částí obcí. Celkem 10 obcí má statut města – Břeclav, Hustopeče, Klobouky u Brna, Lanžhot, Mikulov, Podivín, Pohořelice, Valtice, Velké Bílovice a Velké Pavlovice. Celkem 63

obcí má pouze jednu část, 6 obcí se dělí na 2 a více částí, město Břeclav má 4 části. K nejmladším městům patří Lanžhot a Velké Bílovice, které statut města obdrželi v roce 2001. [13]

V poslední podkapitole budu analyzovat nezaměstnanost v okrese Břeclav. Pokusím se o komplexní přehled nezaměstnanosti z několika důležitých hledisek. Budu zkoumat stav v letech 2005 – 2009 z vybraných oblastí. Problém nezaměstnanosti z hlediska věkové struktury, podle výše dosaženého vzdělání, počet uchazečů v jednotlivých letech celkem, apod.

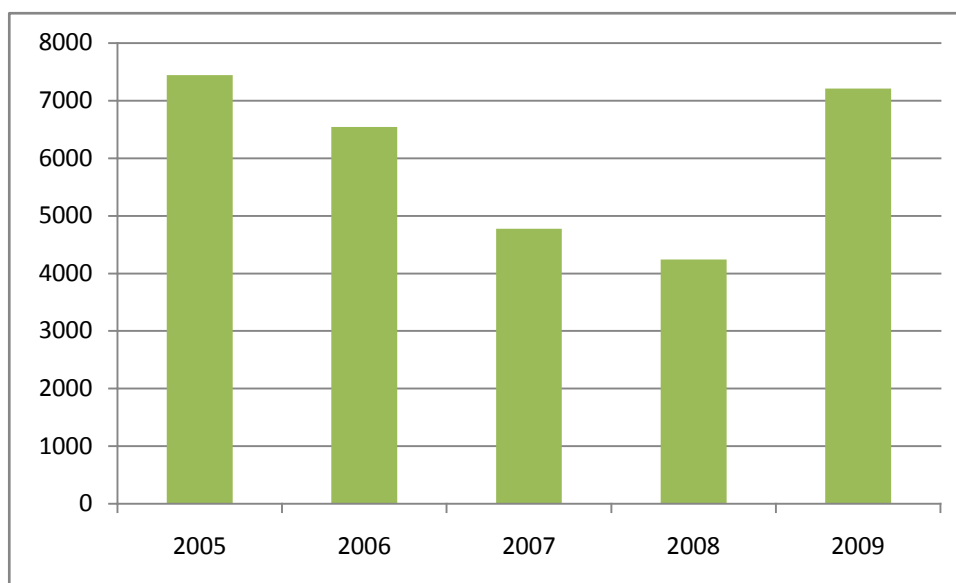
3.3.1 Stav a vývoj počtu evidovaných uchazečů

Nejzákladnějším přehledem je celkový počet evidovaných uchazečů o práci v již zmíněných letech.

Stav a vývoj počtu evidovaných uchazečů					
rok	2005	2006	2007	2008	2009
počet uchazečů	7446	6542	4774	4240	7208

Tabulka 4: Stav a vývoj počtu evidovaných uchazečů [9, 10, 11, 12, 13]

Pro větší přehlednost a názornost je zde uveden i graf, ze kterého je patrné, že nezaměstnanost v roce 2009 je nepoměrně větší než v předchozím roce.

Graf 10: Stav a vývoj počtu evidovaných uchazečů [9, 10, 11, 12, 13]

Nárůst nezaměstnanosti v roce 2009 je podle Úřadu práce Břeclav nepochybně způsoben hospodářskou recesí ve státě. Na začátku roku byl zaznamenán zvýšený počet uchazečů, který je však každoroční a je dán sezónní nezaměstnaností. Nezaměstnanost však rostla i během roku a k prosinci se vyšplhala až na 12%, což je téměř dvojnásobek než v roce 2008.

3.3.2 Věková struktura uchazečů o zaměstnání

V přehledu počtu uchazečů v rámci věkové struktury vidíme, že největší procento zaujímají lidé ve věku 20-24 let a následně 50-54 let. V prvním případě jde o problém uplatnění absolventů škol, který není aktuální jen v okrese Břeclav, potažmo v Jihomoravském kraji, ale jedná se o problém celorepublikový. V dnešní době je složité sehnat práci bez praxe. Další skupinu tvoří lidé předdůchodového věku, kteří pokud nemají stálé zaměstnání v oboru několik dlouhých let, těžko shání novou práci.

Věková struktura uchazečů					
	2005	2006	2007	2008	2009
do 19 let	185	341	253	222	375
20-24 let	1476	933	596	608	1067
25-29 let	1102	732	508	517	795
30-34 let	948	766	539	517	866
35-39 let	813	618	462	437	756
40-44 let	807	626	468	408	706
45-49 let	859	681	454	393	710
50-54 let	1107	1034	763	652	962
55-59 let	841	726	626	578	865
nad 60 let	136	85	105	97	153

Tabulka 5: Věková struktura uchazečů [9, 10, 11, 12, 13]

3.3.3 Počet uchazečů podle vzdělání

Z hlediska počtu uchazečů podle vzdělání je dlouhodobě nejvíc zastoupena skupina s výučním listem bez maturity. K této skupině jsem bohužel neměla přesné podklady pro rok 2005 a tak je srovnání uváděno až od roku 2006. Avšak i v roce 2005 bylo největší zastoupení ve skupině vyučených a dále lidí se základním vzděláním. Zvláště v posledním roce tvoří skupina vyučených téměř polovinu uchazečů o práci.

V procentuálním vyjádření se jedná o 47% všech uchazečů. Druhou nejpočetnější skupinou jsou lidé s neúplným nebo základním vzděláním a to i navzdory tomu, že podle předpokladů se v době recese měli propouštět nejvíce lidé bez kvalifikace.

Počet uchazečů podle vzdělání				
	2006	2007	2008	2009
Neúplné+základní	1920	1435	1252	1869
Nižší střední	144	92	93	174
Vyučení	2837	2059	1898	3400
Střední všeobecné	180	130	145	169
Středoškolské s maturitou	1223	885	832	1366
Vyšší odborné+bakalář	49	47	58	80
Vysokoškolské	153	19	151	197
Celkem	6542	4774	4429	7255

Tabulka 6: Počet uchazečů podle vzdělání [9, 10, 11, 12, 13]

3.3.4 Uchazeči podle délky nezaměstnanosti

Podle rozdělení v rámci délky nezaměstnanosti se za relativně příznivou považuje doba do šesti měsíců. Tato skupina je také nejpočetnější a je dána především sezónní nezaměstnaností. Počet uchazečů je závislý na ročním období, kdy je řada lidí evidovaných pouze v zimních měsících. Tato skupina není sledována problémovou, protože tito lidé neztratili pracovní návyky a mají zájem pracovat.

Uchazeči nezaměstnaní více než dvanáct měsíců už představují problémovou skupinu a jejich problém je poměrně těžko řešitelný. Lidé, kteří jsou bez práce rok a více už si přivykli na domácí způsob života a nehodlají ho měnit. Problém téměř neřešitelný nastává u uchazečů, kteří jsou bez práce pět let a více. Jejich opětovné zařazení na trh práce je ve většině případů zcela nemožné, a pokud se to podaří, jedná se pouze o jedince a to ještě ve velmi výjimečných případech. Bohužel se však jedná o věkovou skupinu, která má do odchodu do starobního důchodu ještě velmi daleko.

Na dlouhodobé nezaměstnanosti se nejvíce podílí uchazeči se zdravotním handicapem, dále matky po mateřské dovolené, obyvatelé nad 50 let a absolventi škol. Těmto skupinám bude věnována zvýšená pozornost v poslední kapitole se samotným návrhem na snížení nezaměstnanosti.

Uchazeči podle délky nezaměstnanosti					
	2005	2006	2007	2008	2009
do 3 měsíců	30%	32%	38%	45%	40%
3-6 měsíců	18%	17%	17%	20%	20%
6-9 měsíců	8%	8%	7%	8%	12%
9-12 měsíců	7%	6%	6%	5%	9%
12-24 měsíců	15%	14%	11%	8%	11%
nad 24 měsíců	22%	23%	21%	14%	8%

Tabulka 7: Uchazeči podle délky nezaměstnanosti [9, 10, 11, 12, 13]

V rámci okresu Břeclav se jedná o 60% lidí, kteří řeší svou nezaměstnanost do půl roku, což je situace relativně příznivá, dále vidíme velké pozitivum v tom, že procento nezaměstnaných déle než rok, že daří velmi úspěšně eliminovat a to z původních 22% v roce 2005 až na stávajících 8%.

4 Vlastní návrh řešení

V poslední kapitole se budu zabývat samotným návrhem na snížení nezaměstnanosti a to z hlediska již zmiňovaných problémových skupin, které mají špatné uplatnění na trhu práce, dále v rámci jednotlivých mikroregionů okresu Břeclav, protože by bylo nelogické navrhovat jednotlivé nápady komplexně na celý okres, když má každý mikroregion jiné podmínky, a to třeba jak geografické, tak politické. Z výkazů pracovního úřadu v Břeclavi převezmu SWOT analýzu a na základě jejich silných stránek se pokusím navrhnout optimální řešení na snížení nezaměstnanosti.

4.1 Návrh na snížení nezaměstnanosti problémových skupin

Úřad práce věnuje při zprostředkování zaměstnání péči všem uchazečům, některým však zvýšenou. Do této skupiny patří absolventi škol, ženy po mateřské dovolené, osoby se zdravotním postižením, lidé starší 50 let a skupina dlouhodobě nezaměstnaných. Konkrétně ve městě Břeclav a jejím blízkém okolí tvoří také výjimečnou skupinu Romští obyvatelé.

4.1.1 Absolventi škol a mladiství

Skupina absolventů a mladistvých tvoří v okrese Břeclav zhruba 9% ze všech uchazečů a jedná se o cca 630 lidí. Tato skupina je pro potencionální zaměstnavatele velice neatraktivní a to hlavně proto, že nemá žádnou praxi, popř. odborné znalosti v daném oboru. Nízké uplatnění mají ovšem na svědomí i sami absolventi, kteří v mnoha případech nemají chuť pracovat nebo požadují nepřiměřené platové ohodnocení.

Profesní skladba nezaměstnaných absolventů se i v době ekonomické krize podobá letům minulým. Na předních příčkách se objevují absolventi gymnázií, za nimi následují absolventi nástavbového studia „Podnikání v oborech“ a ekonomických oborů. Trh práce na okrese Břeclav je absolventy ekonomických oborů nasycen, vyučeným s maturitou chybí vybavenost pro výkon náročnějších administrativních profesí, absolventům gymnázií pak chybí odbornost.

Z učebních oborů se jeví neproblematičtějšími obory kuchař – číšník, příp. kuchař nebo číšník. Absolventi nebývají vybaveni dostatečnými znalostmi cizích jazyků, což je v našem regionu velmi žádaná dovednost, chybí jim praxe. Zmiňované profese nejsou z pohledu uchazečů dostatečně finančně ohodnocené. Mnoho pracovních míst má také spíše sezónní charakter.

S hospodářským útlumem v oblasti stavebnictví a zejména pak ve strojírenství je rovněž zaznamenaná horší umístnitelnost u dříve bezproblémových oborů jako instalatér a zámečnick.

U oborů, kde se předpokládá uplatnění na trhu práce formou živnostenského podnikání (kadeřník/kadeřnice, kosmetička), se stále setkáváme se stejnými příčinami nezaměstnanosti: žáci 9. tříd, a zejména jejich rodiče, nejsou dostatečně informováni o nárocích těchto profesí. Neznají problematiku podnikání, např. že bez potřebné odborné praxe, příp. garanta je zahájení činnosti složitější. Absolventi těchto oborů zpravidla nemají ani dostatečné finanční krytí na rozjezd živnosti. A částečně se zde projevuje i fakt, že na okrese není jiný zajímavý obor pro děvčata, která neaspírují na maturitní vzdělání.

Největším problémem těchto lidí je nedostatečná praxe. Školy by proto měly zkvalitnit hlavně tuto složku. Začlenění studentů do pracovního kolektivu by mělo probíhat v co největší míře, aby si potencionální uchazeči o zaměstnání udělali reálnou představu o tom, jak to v pracovním poměru funguje a přechod ze školy do povolání by tak byl plynulejší a snazší. V rámci pracovního úřadu by pak mohla vzniknout pozice pracovníka, který aktivně jedná se školami a zprostředkovává návštěvy a dlouhodobější praxe v jednotlivých podnicích.

4.1.2 Osoby se zdravotním postižením

Situace v oblasti zaměstnávání občanů se zdravotním postižením se s ekonomickou krizí ještě více zhoršila. Pokud se ke zdravotnímu postižení přidruží i chybějící nebo neuplatnitelné vzdělání, příp. následky dlouhodobé nezaměstnanosti, je tato problematika velmi těžce řešitelná. Velkým faktorem, který podporuje nezaměstnanost je i nastavení sociální a důchodové politiky. Řada uchazečů zůstává v evidenci úřadu práce nikoli z důvodu skutečného zájmu o zaměstnání, ale z důvodu

zápočtu doby evidence do pojištění a zvýhodněné možnosti doplacení doby pojištění při nesplnění podmínek pro případné přiznání dávky plného invalidního důchodu.

V rámci řešení nezaměstnanosti v této skupině by bylo nejspíše třeba motivovat hlavně zaměstnavatele. A to zvýhodněním poskytování zkrácených pracovních úvazků, protože především o ně je mezi zdravotně postiženými největší zájem. Dále bych také zkvalitnila informace o vzdělání a praxi skutečných uchazečů, mnohdy ani zaměstnavatel nemá přehled o tom, že pro danou práci se mu hodí někdo se zdravotním postižením. V rámci pracovního úřadu bych tedy navrhla, aby případy lidí se ZTP byly brány v potaz a také aktivně nabízeny potencionálním zaměstnavatelům. Dalším důvodem, resp. motivací pro zaměstnavatele by mohlo být daňové zvýhodnění na pracovníky se ZTP.

4.1.3 Uchazeči starší 50 let

U této věkové skupiny dochází k problému se sebedůvěrou a ochotou se vracet zpátky do práce. Pokud se jedná o krátce nezaměstnaného jedince, lze snad ještě uvažovat o relativně hladkém návratu do zaměstnání, v případě že se jedná o člověka nezaměstnaného delší dobu, je opětovné zařazení do pracovního procesu velmi komplikované. U této skupiny uchazečů se také setkáváme s obtížně prokazatelnou věkovou diskriminací. S výjimkou některých odborníků jsou bohužel pro zaměstnavatele málo zajímaví. Hůře se přizpůsobují změnám, novým pracovním podmínkám a činnostem, postupně u nich dochází ke zhoršení zdravotního stavu a pracovní výkonnosti. Díky těmto skutečnostem se z velké motivace získat zaměstnání pomalu tvoří obavy, následně skepse a nedůvěra, nakonec pasivita.

Tento problém je v okrese Břeclav, potažmo v celém Jihomoravském kraji už řešen. Pro uchazeče starší 50 let se v září 2009 začal realizovat RIP „**Aktivní padesátka v Jihomoravském kraji**“. Projekt poskytuje komplexní poradenské služby s následným vzděláváním a možným zapojením na trhu práce. O projekt je ze strany uchazečů velký zájem.

4.1.4 Ženy po mateřské dovolené

Do této skupiny patří nejenom ženy po mateřské a rodičovské dovolené, ale i matky samoživitelky a ženy pečující o děti do 15 let, popř. muži v obdobné situaci. Tato skupina má největší šanci na úspěšné vrácení se na trh práce. Nejenom že mají největší chuť se do práce vrátit, ale jsou většinou i v ideální věkové skupině. Na jedné straně mají po větší odmlce snížené sebevědomí a nedůvěru ve vlastní schopnosti, na straně druhé chuť se učit něčemu novému a jsou vděčné za jakoukoli příležitost.

U této skupiny bych doporučila hlavně aktivní vzdělávací a rekvalifikační kurzy, ženy jsou většinou ochotné se uplatnit i v poměrně nových oborech, pro ně neznámých. Jejich doba, kdy však mají možnost se seberealizovat je omezena dobou, kdy mají své děti v mateřských školách, na toto by měl brát pracovní úřad zvláště zřetel.

4.1.5 Skupina dlouhodobě nezaměstnaných

Skupinu dlouhodobě nezaměstnaných tvoří lidé, kteří jsou bez práce déle jak šest měsíců. Tato skupina se potýká ve většině případů s kumulací handicapů – zdravotní omezení, žádná, nízká nebo na trhu práce nežádaná kvalifikace, jejich nízká motivace a přístupnost ke změnám a na druhé straně i menší zájem zaměstnavatelů o uchazeče, kteří setrvávají v evidenci rok, dva. Čím delší je nezaměstnanost, tím obtížnější je dosáhnout u těchto uchazečů pozitivních změn.

V tomto případě je dle mého názoru regionální politika neúčelná, aby mohlo dojít ke snížení nezaměstnanosti, je třeba změnit sociální politiku celého státu.

Do této skupiny bych zařadila i problematickou, avšak velmi početnou skupinu Romských obyvatelů, která se v okrese Břeclav, nebo spíše v jejím blízkém okolí vyskytuje. Z dlouhodobého bádání vyplynulo, že šance na uplatnění těchto obyvatel je téměř nulová kvůli absolutnímu nezájmu tohoto etnika o jakékoli zařazení do pracovního procesu všeobecně.

4.2 Návrh na zlepšení nezaměstnanosti v jednotlivých mikroregionech

Návrh na snížení nezaměstnanosti z hlediska jednotlivých mikroregionů je podle mě nutný, tak rozlehlý okres, jako je Břeclav nelze posuzovat v jednotném měřítku. Například v mikroregionu Břeclav lze maximálně využít cestovního ruchu a sousedství s dvěma státy, což třeba na Hustopečsku nejde. Dále by nebylo vhodné posuzovat Mikulovsko, kde je většina půdy využívána jako vinařská, s oblastí Hustopeč, která je spíše průmyslová než zemědělská. Proto analyzuju jednotlivé mikroregiony a napíšu návrh pro každý z nich.

Zhoršená situace na trhu práce způsobená celosvětovou hospodářskou recesí se projevila ve všech třech regionech okresu Břeclav.

Během 1. pololetí 2009 se nejvíce postiženým regionem stalo Hustopečsko. Zde došlo k nejvýraznějšímu nárůstu nezaměstnaných, míra nezaměstnanosti v porovnání se stejným obdobím roku 2008 vzrostla téměř o 5% (na Břeclavsku a Mikulovsku cca o 3%). Přitom míra nezaměstnanosti byla na Hustopečsku vždy nejnižší z celého okresu. Hustopečsko bylo v minulosti regionem, kde byl již tradičně zaznamenáván největší pohyb pracovní síly, je to region, kam přicházelo nejvíce nových zaměstnavatelů.

K 31.12.2009 zaznamenal nejvyšší nárůst míry nezaměstnanosti region Mikulovsko, kde vzrostla oproti stejnému období r. 2008 o 5,6%, na Břeclavsku byla o 4,7% vyšší a na Hustopečsku o 4,5%.

Název mikroregionu	EAO	počet uchazečů		MN v %	
		celkem	dosažitelní	z celk. počtu uch.	z dosaž. uchazečů
Břeclavsko	31071	3734	3699	12,02	11,91
Hustopečsko	16958	2011	1991	11,86	11,74
Mikulovsko	10232	1449	1423	14,16	13,94

Tabulka 8: Celkový přehled v jednotlivých mikroregionech [13]

Než se pustím do podrobnějšího zkoumání jednotlivých mikroregionů, uvedu SWOT analýzu celého okresu Břeclav vypracovanou panem Lubomírem Markem, ředitelem úřadu práce v Břeclavi.

4.2.1 Obecné návrhy na zlepšení nezaměstnanosti

Ačkoli se v mé práci zabývám návrhem na snížení nezaměstnanosti pro okres Břeclav, považuji za vhodné uvést i všeobecné návrhy, které vedou ke snížení nezaměstnanosti a dají se aplikovat celorepublikově, ba i celosvětově.

- Dokonalá informovanost na trhu práce o nabídce volných pracovních míst
- Programy rekvalifikace
- Vládní programy zaměstnanosti
- Antimonopolní zásahy
- Podpory exportu
- Včasnější odchody do důchodu
- Úvěrová expanze

4.2.2 SWOT analýza okresu Břeclav [13]

Níže uvedená analýza je převzatá ze zprávy Úřadu práce v Břeclavi, ponechala jsem ji v originálním a plném znění, protože je dle mého názoru velmi kvalitně zpracovaná.

Silné stránky

- atraktivní krajina jižní Moravy
- terén vhodný pro cykloturistiku a pěší turistiku
- kulturní památky
- vysoký podíl orné půdy s vysokou bonitou
- fungující spolupráce mezi obcemi (mikroregiony)

Slabé stránky

- poměrně vysoká míra nezaměstnanosti, nedostatek volných pracovních míst, nesoulad mezi profesní kvalifikační strukturou nabídky a poptávky
- nízká klasifikace pracovních sil
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nedostatečná dopravní síť a dopravní dostupnost mezi malými obcemi

Příležitosti

- podpora kvalifikačních a rekvalifikačních kurzů
- podpora malých a středních podniků
- vytváření podmínek pro přilákání investorů
- zkvalitňování dopravní sítě, především vybudování dálnice Brno – Vídeň a zlepšení dostupnosti jednotlivých obcí
- uchování a obnova krajinného rázu venkova
- vhodné využívání geografické polohy a přírodního potenciálu
- podpora rozvoje turistického ruchu (rozšíření a zkvalitnění turistické infrastruktury a větší propagace regionu)
- zlepšení kvality a dostupnosti vzdělání
- rozvoj ekologické zemědělské výroby (produkce vína, ovoce, zeleniny, obilovin, drůbeže, atd.)

Hrozby

- zvýšení nezaměstnanosti
- odchod mladých lidí mimo region, zapříčiněný nízkou sociální a ekonomickou atraktivitou regionu
- nedostatečná síť sociálních zařízení
- proces stárnutí populace
- omezování veřejné dopravy do malých obcí a jejich postupné vyliďňování
- pokles zajmu o investice v oblasti

4.2.3 Mikroregion Břeclavsko

V roce 2009 byla situace na trhu práce v regionu Břeclavska v důsledku celosvětové ekonomické krize odlišná od let předcházejících. Míra nezaměstnanosti byla ke konci roku o 4,74% vyšší než na konci roku 2008, úřad práce přijal v Břeclavi během roku do evidence o 1462 uchazečů o zaměstnání více a přitom o 179 uchazečů méně ve srovnání s rokem 2008 evidenci na úřadu práce ukončilo. To, jak situace na

trhu práce vypadala, vystihuje i počet uchazečů o zaměstnání, který připadá na 1 hlášené volné místo – v r. 2008 to bylo 8,02, v r. 2009 už 32,47 uchazečů (stav k 31.12.).

Břeclavsko je zemědělsko-průmyslovou oblastí. Jsou zde zemědělská družstva a zemědělské podniky, ale i řada průmyslových firem.

V zemědělství byla situace nejen na Břeclavsku, ale i v ostatních regionech okresu odlišná od předešlých let. V minulých letech přicházeli do evidence zemědělství dělníci vždy ke konci roku a s nástupem jara evidenci opouštěli. V roce 2009 se evidovali nejen zemědělství dělníci, ale i technicko-administrativní pracovníci pracující v družstvech a do evidence přicházeli již od jara a někteří setrvali v evidenci i během letních měsíců. Řada z nich pracovala během evidence v tzv. „nekolidujícím zaměstnání“ u svého bývalého zaměstnavatele. Z pohledu zemědělských družstev bylo toto řešení jedinou variantou, jak překonat velmi obtížnou ekonomickou situaci, která na ně v průběhu hospodářské krize dolehla. [13]

Tak jako každý rok i v roce 2009 přišli do evidence uchazeči, kteří byli naposledy **osobami samostatně výdělečně činnými**. V minulých letech bývalo pravidlem, že tyto osoby měly většinou jen přerušené podnikání a činnost znovu zahajovaly. Již v roce 2008 se však situace změnila – do evidence přišlo 96 těchto uchazečů a jen 32 jich znovu zahájilo činnost. V roce 2009 se do evidence přihlásilo celkem 324 uchazečů, jejichž poslední činností bylo podnikání (více než polovina z nich ukončila svou činnost až v posledním čtvrtletí roku). Z těchto údajů je zřejmé, že stávající ekonomická situace přinutila ukončit nebo přerušit své podnikání mnohem více živnostníků než v minulých letech. [13]

	k 31.12.2009/k 31.12.2008
Míra nezaměstnanosti (%):	12,02/7,28
Počet evidovaných uchazečů:	3734/2263
Nově přijatí uchazeči za rok 2009:	5757/4295
Ukončení, vyřazení uchazeči za rok 2009:	4243/4422
Počet uchazečů na 1 VM:	32,47/8,02

Tabulka 9: Mikroregion Břeclavsko [13]

V rámci návrhu na zlepšení nezaměstnanosti v tomto mikroregionu vidím největší potenciál v rozvoji cestovního ruchu a turistiky v Břeclavi. Toto město a okolí je výborně situováno. Těsně sousedí se dvěma dalšími státy. Proto bych maximálně využila silné stránky, která je uvedena výše ve SWOT analýze. Turistika se začíná ve městě poměrně dobře rozvíjet, byly vybudovány nové cyklistické trasy spojující všechny krásy v okolí. Myslím ovšem, že by se mělo propagovat daleko více. Kvalitní marketing pro město by mohl zvýšit nejenom jeho úroveň, ale také zaměstnanost. Pracovní příležitost by nabídlo vytvoření centra pro rozvoj města, na kterém by se aktivně a dlouhodobě podílelo několik lidí. Projekty vytvářené těmito lidmi by potažmo zaměstnaly další uchazeče o práci a to v širokém spektru. Dlouhodobé plány by daly příležitost pro rekvalifikaci uchazečů, v případě že by bylo potřeba, a potažmo čas na daný kurz související s jednotlivým projektem. Samotná realizace, například výstavba, dává zase pracovní místo pro uchazeče z oboru dělnických a stavebních prací, o které je prokazatelně největší zájem.

V rámci celosvětové krize dochází ke snižování poptávky po zboží a tudíž k poklesu ekonomického růstu. Z tohoto důvodu nelze počítat v aktuálním období s takovým přílivem zahraničních i domácích investorů, kteří by mohli pozitivně ovlivnit zaměstnanost. Naopak bych maximálně využila prostředky, které lze čerpat z Evropské unie a to hlavně v oblasti infrastruktury. Po včasném předložení by se mohlo velmi pomoci třeba v oblasti stavebnictví, ve kterém je po práci vysoká poptávka.

4.2.4 Mikroregion Hustopečsko

V průběhu roku 2009 v hustopečském regionu trvale rostla míra nezaměstnanosti a oproti roku 2008 dosahovala nezvykle vysokých hodnot. Zaměstnavatelé houfně stahovali nabídky volných míst prakticky všech profesí a zaujali vyčkávací pozici.

Zemědělská družstva se pravděpodobně dostala na hranu existence, neboť vzhledem k druhotné platební neschopnosti nebývalým způsobem propouštěla svoje zaměstnance z hlavního pracovního poměru a sjednávala s nimi pouze dohody o provedení práce i během sezóny. V závěru roku pak opět došlo k tradičnímu masivnímu propouštění. Těživá situace některých zemědělských společností se projevila mimo jiné i

tím, že letos byli propuštěni i zaměstnanci se zdravotním znevýhodněním z pozic hlídačů a vrátných. [13]

Do evidence přicházeli bez jistoty, že budou na jaře znovu vzati do stavu. Přesto v regionu zůstaly oblasti s trvalou poptávkou po pracovnících - oblast služeb poptává neustále kuchaře, kuchařky, číšníky, servírky. Trvá poptávka po řidičích autobusů. Postupně se začíná rýsovat další oblast se zvyšující se neuspokojenou poptávkou a tou je zemědělství - dělník v zemědělství, ubývá traktoristů i pozic se středoškolským vzděláním. [13]

	k 31.12.2009/k 31.12.2008
Míra nezaměstnanosti (%):	11,86/7,39
Počet evidovaných uchazečů:	2011/1254
Nově přijatí uchazeči za rok 2009:	3401/2207
Ukončení, vyřazení uchazeči za rok 2009:	2657/2166
Počet uchazečů na 1 VM:	30,94/11,30

Tabulka 10: Mikroregion Hustopečsko [13]

Mikroregion Hustopečsko je pro mě z hlediska návrhu nejvíce složitý. V dané době se potýká s velmi velkým poklesem nezaměstnanosti a zaměstnavatelé prozatím nemají prostředky na to, aby uživili více zaměstnanců. Nenachází se zde ani jeden investiční projekt, popř. objekt, který by bylo vhodné koupit, rozvíjet a zaměstnat tam uchazeče o práci. Proto bych pro tento mikroregion uvedla pouze všeobecné návrhy zmíněné výše. Zvláště kvalitní programy rekvalifikace, aby došlo k souhře poptávky s nabídkou po práci a nastalo efektivní uplatnění uchazečů na trhu práce.

4.2.5 Mikroregion Mikulovsko

Přetrvávající ekonomická recese měla v průběhu celého roku 2009 negativní vliv na stav zaměstnanosti v mikroregionu Mikulovska. Z tohoto důvodu došlo k prudkému pádu a následně stagnaci trhu práce, což se dramaticky projevilo v poklesu nabídky volných pracovních míst. [13]

Početnou skupinu nově se registrujících uchazečů byly v roce 2009 osoby samostatně výdělečně činné, jejichž aktivit se ekonomická krize dotkla nejcitlivěji. Těch přišlo do evidence během roku 2009 celkem 113. [13]

	k 31.12.2009/k 31.12.2008
Míra nezaměstnanosti (%):	14,16/8,53
Počet evidovaných uchazečů:	1449/1314
Nově přijatí uchazeči za rok 2009:	2069/1450
Ukončení, vyřazení uchazeči za rok 2009:	1513/ 873
Počet uchazečů na 1 VM:	30,83/13,43

Tabulka 11: Mikroregion Mikulovsko [13]

Řešení nezaměstnanosti na Mikulovsku je poměrně složité a složitější než jinde. Mikulov a okolí jsou velmi silně omezeny svou geografickou polohou. Většina okolí spadá pod chráněnou krajinnou oblast a tím pádem je omezena plocha na eventuální výstavbu průmyslové zóny nebo třeba obchodního marketu. Zároveň však Mikulovsko nabízí velké množství zemědělské a hlavně vinařské půdy. Podmínky pro tento obor jsou výborné. Rozvoj zaměstnanosti v oblasti vinařství je pro Mikulovsko podle mého názoru ideální, nejenom s pěstováním vína, ale i s následným prodejem prostřednictvím vináren, jejich provozem apod.

Přece jenom se v Mikulově nabízí investiční příležitost. Na stránkách www.rrajm.cz můžeme vyhledat areály a projekty vhodné k investici. Jedná se o Regionální rozvojovou agenturu Jižní Moravy, kde mají investoři možnost se informovat o dostupných objektech z celé Jižní Moravy. Bohužel z okresu Břeclav se zde nachází pouze tento jeden objekt v Mikulově. Jedná se o skladově-kancelářský areál s celkovou výměrou bezmála 9300 m². Tento areál má výhodnou polohu, protože je na spojnici silnice R52 vedoucí z Brna přes Vídeň do Mikulova a centra města. Při vhodném využití by zde mohlo najít práci několik desítek lidí z různých oborů (skladníci, administrativní pracovníci, ...)

4.3 Shrnutí uvedených návrhů

V této poslední části zrekapituluji veškeré návrhy na snížení nezaměstnanosti, které jsem uvedla výše. První část se věnovala problémovým skupinám na trhu práce. U absolventů a mladistvých bych zkvalitnila hlavně praxi. Zařazení žáků do firem by mělo probíhat co nejdříve a v co největší míře, aby nebyli znevýhodněni po ukončení studia z hlediska nedostatečné praxe. U lidí se zdravotním postižením vidím budoucnost v motivaci zaměstnavatelů. Dále ve větší informovanosti a celkovém přehledu o lidech se ZTP, aby firmy měly možnost takového pracovníka vyhledat a potažmo zaměstnat. Zvýšenou nezaměstnanost žen po mateřské lze řešit kvalitními programy rekvalifikace, protože tyto ženy jsou většinou mladé a poměrně flexibilní, co se týče druhu práce. Nikoli však co se týče pracovní doby a proto i zde bych kladla důraz na dobrou informovanost ohledně zkrácených úvazků. Dlouhodobou nezaměstnanost v okrese podle mě regionální politika nevyřeší, je to otázka sociální politiky státu a vzhledem k hojnému zastoupení romského obyvatelstva v tomto okrese je tento problém velmi těžko řešitelný.

V druhé části jsem se zabývala návrhy pro jednotlivé mikroregiony. Co se týče mikroregionu Břeclav, můj návrh spočívá v maximální propagaci tohoto města, rozvíjení cestovního ruchu a turistiky a to díky velmi výhodné poloze města a jejího okolí. Vytvoření centra pro rozvoj města by dalo práci mnoha lidem a realizace jejich návrhů následně vytvořila další pracovní podmínky. Hustopeče a okolí se momentálně potýkají s velkou stagnací na trhu práce, zaměstnavatelé lidi nenajímají, a pokud ano, tak jen na přechodnou dobu. V této oblasti se ani nenachází žádný investiční projekt či areál a proto navrhuji řídit se obecnými pojmy na snížení nezaměstnanosti, zejména zkvalitněním programu rekvalifikace. V oblasti Mikulova se jeden investiční areál nachází, koupě a následný rozvoj tohoto areálu dává možnost na práci hned několika desítkám lidem. Jako druhou možnost bych viděla budoucnost ve vinařství a zemědělství.

Závěr

V této práci jsem se věnovala návrhu na snížení nezaměstnanosti a to konkrétně v okrese Břeclav. Nezaměstnanost je momentálně pojem velmi skloňovaný, protože se neustále zvyšuje a to v důsledku hospodářské krize, která postihla bez výjimky celý svět.

V úvodu jsem vymezila samotný problém, dále podrobně uvedla teoretická východiska, příčiny nezaměstnanosti, její druhy, důsledky, měření, atp. V analytické části jsem uvedla analýzu vývoje nezaměstnanosti v celé Evropské unii, dále v České republice a následně v samotném okrese Břeclav. Vývoj ve všech oblastech je nepříznivý, nezaměstnanost roste jak na evropské, tak republikové či okresní úrovni a to bez výhledu na její pokles. V rámci Evropské unie je uveden vývoj v posledních letech a dále programy EU na snížení nezaměstnanosti, u České republiky je uveden vývoj aktuální za poslední rok, dále vývoj v letech 2005-2009 a na závěr analýza podle jednotlivých krajů. V okrese Břeclav je podrobně rozvedena analýza hned z několika hledisek klasifikace uchazečů. Podle věku, podle dosaženého vzdělání, nebo třeba podle délky nezaměstnanosti.

Část samotného návrhu sestává ze dvou větších celků, a to návrhová část pro problémové skupiny a část pro jednotlivé mikroregiony. Podrobné shrnutí jsem provedla v kapitole 4.3.

Úplným závěrem bych chtěla říct, že najít pozitivum v takovém negativu jako je momentálně vysoká nezaměstnanost bylo velmi složité a já doufám, že se mi to alespoň minimálně podařilo.

Citovaná literatura

- [1] **BUCHTOVÁ, B.** a **KOLEKTIV**, Nezaměstnanost psychologický, ekonomický a sociální problém. Praha: GRADA Publishing, a.s., 236s. ISBN 80-247-9006-8
- [2] **GROLIGOVÁ, I.** a **MANDELÍK, P.**, Makroekonomie. Brno: CERM, 2007. 130 s. ISBN 978-80-214-3471-4
- [3] **KOTÝNKOVÁ, M.** a **NĚMEC, O.**, Lidské zdroje na trhu práce. Kamil Minařík . Professional Publishing, 199s. ISBN 80-86419-48-7
- [4] **MUŽIKOVÁ, M.** Muži, kteří ztratili práci, hledají útěchu po hospodách. *Sedmička*, leden 2010, roč. 2, č. 3, s. 2-3.
- [5] Nezaměstnanost [online]. 2006 [Citace 24. 4. 2010]. Dostupné z: <http://www.ecorp.euweb.cz/www.html>
- [6] Nezaměstnanost. *Wikipedia.org*. [Online] 2008 [Citace 20. 12. 2009] Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Nezaměstnanost>
- [7] Nezaměstnanost těsně pod magickou hranicí [online]. 2010 [Citace 15. 5. 2010]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/255781-nezamestnanost-tesne-pod-magickou-hranici/>
- [8] Nová Bruselská „destiletka“ – EU chce zvýšit zaměstnanost [online]. 2010 [Citace 15. 5. 2010]. Dostupné z: <http://www.ct24.cz/ekonomika/82721-nova-bruselska-desetiletka-eu-chce-zvysit-zamestnanost/>
- [9] Roční zpráva úřadu práce Břeclav o situaci na trhu práce pro rok 2005
- [10] Roční zpráva úřadu práce Břeclav o situaci na trhu práce pro rok 2006

- [11] Roční zpráva úřadu práce Břeclav o situaci na trhu práce pro rok 2007
- [12] Roční zpráva úřadu práce Břeclav o situaci na trhu práce pro rok 2008
- [13] Roční zpráva úřadu práce Břeclav o situaci na trhu práce pro rok 2009
- [14] **SAMUELSON, P.A.** a **NORDHAUS W.D.**, *Ekonomie*. 18. vyd. Praha: Svoboda 2007, 775s. ISBN 978-80-205-0590-3
- [15] **SCHILLER, B.R.**, *Makroekonomie*. Brno: Computer press, a.s., 421s. ISBN 80-251-0169-X
- [16] Společnost a nezaměstnanost – nezaměstnanost a její důsledky [online]. 2009 [Citace 5.5.2010]. Dostupné z: <http://www.vsrp.estranky.cz/clanky/trh-prace-/modul-2>
- [17] **TULEJA, P., MAJEROVÁ, I.** a **NEZVAL, P.**, *Základy Makroekonomie*. Brno: Computer press, 311s. ISBN 80-251-0952-6
- [18] Unemployment rate by tender [online]. 2010 [Citace: 15. 5. 2010]. Dostupné z: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsiem110&plugin=1>
- [19] Vývoj nezaměstnanosti v EU [online]. 2010 [Citace 3. 3. 2010]. Dostupné z: http://www.csas.cz/banka/menu/cs/banka/nav20080_vyvoj_nezamestnanostieu
- [20] Zaměstnanost [online]. 2010 [Citace 3.3.2010]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/10>
- [21] Zaměstnanost a sociální věci [online]. 2009 [Citace 4. 2. 2010]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/socio/index_cs.htm

Seznam použitých zkratek

JK	–	Jihomoravský kraj
ČR	–	Česká republika
EU	–	Evropská Unie
D	–	poptávka
S	–	Nabídka
E	–	bod rovnováhy
W	–	výše mzdy
L	–	množství práce
P	–	cena
D _L	–	poptávka po práci
S _L	–	nabídka práce
Π	–	míra inflace
u	–	míra nezaměstnanosti

Seznam příloh

Mapa okresu Břeclav	53
Srovnání JK a okresu Břeclav	54
Charakteristika jednotlivých mikroregionů	55
Míra nezaměstnanosti v okrese Břeclav pro rok 2008.....	56
Míra nezaměstnanosti podle mikroregionů pro rok 2008.....	57
Obce podle míry nezaměstnanosti – Břeclavsko pro rok 2008	58
Obce podle míry nezaměstnanosti – Hustopečsko pro rok 2008.....	59
Obce podle míry nezaměstnanosti – Mikulovsko pro rok 2008	60

Srovnání JK a okresu Břeclav

Jihomoravský kraj		
Základní údaje	7 195	1038
Rozloha v km ²	673	63
Obce	912	69
Části obcí		
Obyvatelstvo		
Živě narození	3 135	276
Zemřelí	2 870	288
Přistěhovalí	2 768	311
Vystěhovalí	1 611	248
Počet obyvatel	1 148 568	113 530
Nezaměstnanost		
Neumístění uchazeči	53 601	5 862
z toho ženy	26 268	2 755
Volná pracovní místa	5 091	502
Míra registrované nezam. (%)	8,66	9,49
Uchazeči na 1 prac. místo	10,5	11,7
Organizační statistika		
Ekon. Subjekty celkem	278 512	26 029
z toho: fyz. osoby	213 521	21 497
obchodní spol.	38 010	2 356
družstva	1 951	78

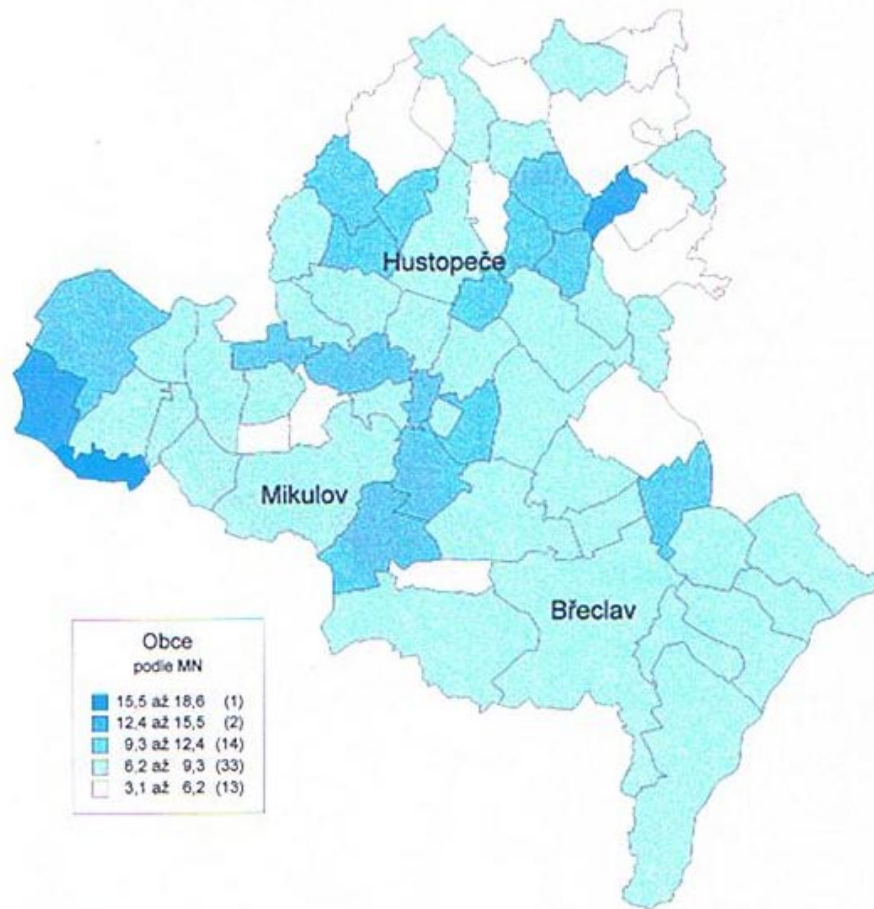
Meziokresní srovnání vybraných ukazatelů v JK za 1. čtvrtletí 2009 [13]

Charakteristika jednotlivých mikroregionů

Okres	Mikroregion	Počet ekon. aktivních	Počet uchazečů	Míra nezam.
Blansko	Kunštát	1 870	163	8,7
	Olešnice	1 240	123	9,9
Brno-venkov	Ivančičko	11 069	836	7,6
	Rosicko	10 345	836	8,1
Břeclav	Břeclavsko	31 071	2 872	9,2
	Hustopečsko	16 958	1 546	9,1
	Mikulovsko	10 232	1 237	12,1
Hodonín	Hodonínsko	31 798	4 400	13,8
	Kyjovsko	26 776	3 519	13,1
Vyškov	Bučovicko	7 989	663	8,4
Znojmo	Hrušovansko	5 879	1 048	18,1
	Vranovsko	2 746	517	18,9

Charakteristika vybraných mikroregionů v JK k 31.12.2006 [10]

Míra nezaměstnanosti v okrese Břeclav pro rok 2008

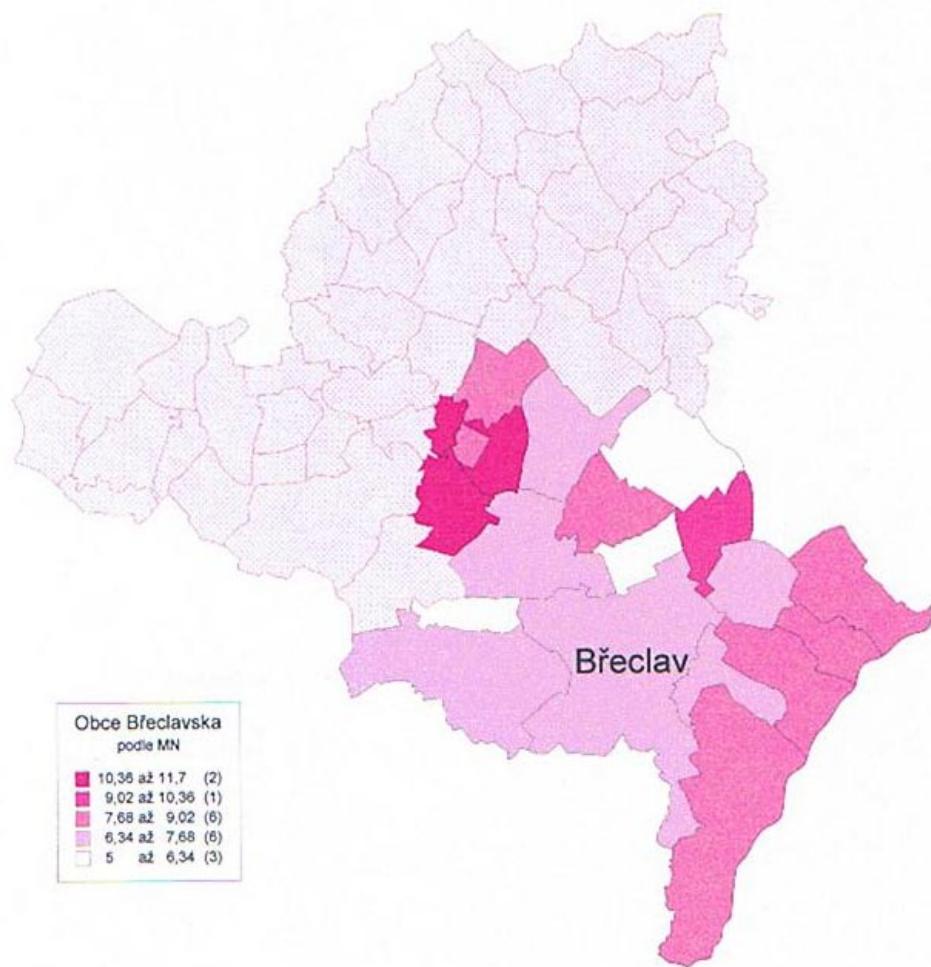
OKRES BŘECLAV CELKEM

	Nezam.	Míra v %
Břeclavsko	2263	7,28
dosažitelní	2161	6,96
Hustopečsko	1254	7,39
dosažitelní	1208	7,12
Mikulovsko	873	8,53
dosažitelní	836	8,17
Okres celkem	4429	7,23
dosažitelní	4240	6,92

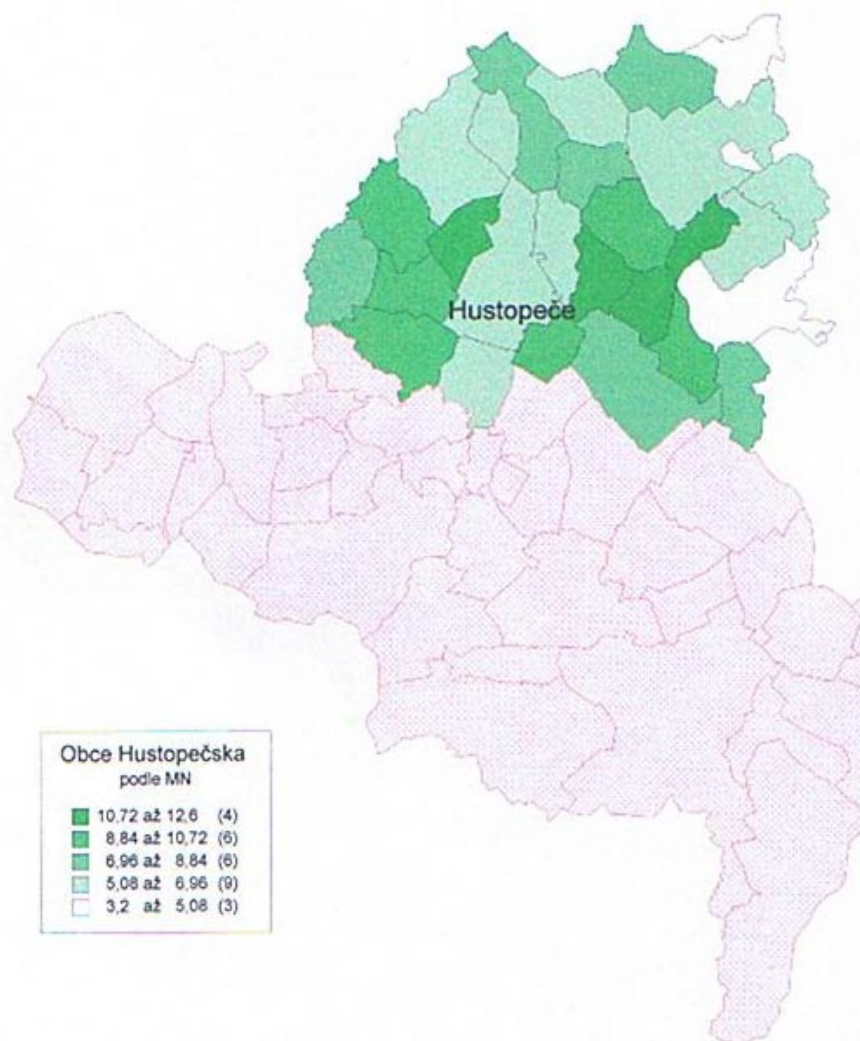
Míra nezaměstnanosti podle mikroregionů pro rok 2008

Obce podle míry nezaměstnanosti – Břeclavsko pro rok 2008

Obce podle míry nezaměstnanosti – Hustopečsko pro rok 2008

Obce podle míry nezaměstnanosti – Mikulovsko pro rok 2008

